

دوره هشتم تقنینیه

جلسه ۷۵

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

شماره ۱۰۰۱

(بدون مذاکرات اول اردیبه‌ستود)

جلسه یکشنبه ۲۱ اسفندماه ۱۳۱۰ - ۵ ذی قعدة ۱۳۵۰

قیمت اشتراك سالیانه ۱۰۰ تومان
داغله ۱۰۰ تومان
نك شماره: بگفران
خارجیه ۱۲ تومان

مطبعة مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز یکشنبه ۲۲ اسفند ماه ۱۳۱۰ # (۵ ذی قعدة ۱۳۵۰)

تهیه صورت مذاکرات

۱) تصویب صورت مجلس	۱) طرح و تصویب لایحه اصلاح قانون تنین واحده و مقیاس پول قانونی
۲) تقدیم دو فقره لایحه از طرف آقایان وزیر طرق و ریس کل صناعت	۲) طرح و تصویب لایحه بودجه ۱۳۱۱ - ملکی
۳) تقدیم یک فقره لایحه از طرف آقای وزیر مالیه	۳) طرح و تصویب اعتبار تنیس کله خان قند سلوی
	۴) موافق جلبه بد - ختم جلبه

مجلس بکساعت قبیل از ظهر برپاست آقای دادگر تشکیل کردید

صورت مجلس روز پنجشنبه نوزدهم اسفند ماه را آقای مؤید احمدی (مثنی) قرائت نمودند ##

۱) - تصویب صورت مجلس	و یک لایحه دیگری است راجع باستفراغ دو ملیون تومان برای کارخانه هندساری کرج که بقید دو فوریت تقدیم میگنیم.
ریس - در صورت مجلس نظری نیست (گفتند - خیر)	(هر دو لایحه را تقدیم مقام ریاست نمودند)
صورت مجلس تصویب شد. آقای ریس کل صناعت	۲) - تقدیم دو فقره لایحه از طرف آقایان وزیر طرق و ریس کل صناعت
۲) - تقدیم دو فقره لایحه از طرف آقایان وزیر طرق و ریس کل صناعت	ریس - آقای وزیر مالیه فرمایشی داشتید ؟
ریس کل صناعت (آقای فرخ) - یک لایحه است	و لایحه مالیه (آقای تنی زاده) - آقایان در خاطر دارند
راجع بهتجار راه آهن که بنده از طرف آقای وزیر طرق	که دو سال قبیل قانون مسکوکت جدید و قانون موسوم بقانون

عین مذاکرات مشروح هفتاد و پنجمین جلسه از دوره هشتم تقنینیه. (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۹)
دائرة نشر تهریس و نشر صورت مجلس

اسمای غالبین جلسه قبیل که ضمن صورت مجلس خوانده شده:
قائمین با اجماره - آقایان: آشتیانی - مثنی - وکیل - حبیبی - آصف - ملک آرانی
غائبین بی اجازه - آقایان: تیمور ثانی - طاهر - ویسائی - میرزا صادق خان اکبر - جهانی - فیاض - موخر - امیرمیری - اقبال
مکتب - حاج لایحه نویسنده ملک - امیر تیمور - پرش آقا و صاحب زاده
دیباچه آمدگان بی اجازه - آقایان: حاج میرزا حبیب الله امین - استقبالی - اسدی - مسعود ثانی - قوام

واحد پول ملا از مجلس گذشت در همان قانون منظور شده بود که در آخر اسفند ماه ۱۳۱۹ در واقع ۱۹۴ برای تعیین پول جدید و میزانش قانونی به مجلس باید ولی این را البته آقایان همه از جوابی که مانع می‌باشند بپسندید بر دلی که توسط کمیای اسکاس امریکالی بد تأخیر این موضوع شد میبوی همیشه ظاهر این پول کثیف پلایه برای آفادین شراپخانه هم پیش از آنکه بنظر می‌آید طول کشید حاضر شدن اسکاسا هم پنا فندی طول انجامید علاوه بر این اوضاع دیگری هم پیش آمد از حیث ذخیره طلا و ترتیب گذاشتن پول براساس طلا که بد خیلی از مالک دنیا هم بد و برای طلا پلایه بد و اساس پول شان طلا بود و میبوی و 'ملا' بتزور شده است لهذا لازم بود که این کار بتأخیر بیفتد و بد واقع چنانچه آقایان متوجه هستند این موضوع دو موضوع چندگانه بود که یک مطلب بود و فاطمی هم شده بود - یکی این است که چه اگر ما هیچ پول جدیدی هم اجابت نمی‌کردیم و او طلا که در داشتند سهل است واحد قمره جدیدی مباحثات نمی‌کردیم پول جدیدی هم سکه نمی‌کردیم دولت البته مبهم شده بود بهرچنین قانونی که از مجلس گذشت اسکاس مال خودی باشد فرض کنیم که اسکاس لازم می‌باشی چاپ کرده باشد و بد مقابل پول فران داده باشی این می‌جذاتن یک مبللی بود که اسکاس خودمان را جاری بکنیم و این می‌باشی ۹ میل از این جدول می‌آید واسطه همین تأخیری که بد عمل آمدن دولت اسکاس و راه آفادین نخود شرابخانه شد تا چنان را ما بچار جدید از بانک شاهنشاهی بنی کنیم که یک فندی تا آخر اسامیل بد جریان نگاه دارد و مدار آخر اسامیل بکنی از جریان بتازد و حالا که الحمله اسکاسا چاپ شده و رسیده است. یک مطلب دیگر هم بود بد عن اینکه می‌خواستند اسکاس را جاری بکنیم می‌خواستند بیایند و ما هم روی طلا بگذارند چون مسئله گذاشتن واحد پول دوی پایه طلا کرچه اساس محفوظ می‌ماند و دوی پایه طلا می‌شد ولی بد آن ترتیبی که مستبدان یک پولی باشد و هر دوال بد مقابل پول طلای جاری

که بدرجان همت باجه شود لازم می‌آید که هر دوال مبالغه و فرام باشد تا شش فران و هجدهای دیواسطه زلزله بد اساس و قرار گذاردن واحد پول بر طلا تأخیری واقع شد بدون اینکه مبروف شده باشد البته. فقط تأخیری می‌شود و مبروف می‌ماند لهذا لازم می‌آید که از قانون واحد پول طلا یعنی از موادش مطابق مقتضیات امروز تغییر بکند و تغییرات هم مهم نیست جز اینکه برای سهولت امر لازم است آؤتت هر یک دوال لازم می‌شود بنابراین که قمره داده قیمت دانته باشد - می‌شود که یک دوالی که یک مقابل قمره داده شیا اسحق را بگذارند که پنجفران می‌باشد و بکارند که بگویند یک تومان می‌ارزد چون دیدنای پول طلا باید باشد اما حالا که 'ملا' طلا خودی بد جریان است چنانکه آقایان ملاحظه خواهند فرمود با وجود اینکه بد ذخیره خواهد بود و اسکاس دواج خواهد بود. و طلا بدرجان خارجی نخواهد بود مثل خیلی از مالک دیگر از این جهت تصور شد که بهتر و ستر این است که دوال همانقدر که آدوش دارد همان قدر خودی قمره داشته باشد و بر روی این اساس هر پولی صد دوال می‌شود و هر دوال مبالغه یک فران حالی می‌شود و بد واقع مثل این است که اسم فران را بر گردانید و دوال بکنید ولی این فرق که در نماینده یک دوال طلا می‌شود این تغییرات که عرض کردم بدینش یک قانون منظور شده است که حالا یک دو فوریت قدیم بکنیم و رای اینکه از اول مال اینسکه جریان پیدا کند و بدینصورت هم فرض کنیم البته بدیوقی شوش هم بد مرضی شده که این دوال با عنوان همان قدر یک فران قمره دارد ولی یک فندی بیشتر از آنچه که فران بس دارد این مسس بیشتر است از آن ولی عرض کردم قمره را عینا مبالغه همان است یعنی فران چهار گرام و شش دهم گرام وزن داشت که از این مقدار چهار گرام و چهاردهم ساینه گرامش بر خالص است و شش و شش ساینه گرامش هم است که دوی هم دوقه می‌شود ۸ گرام و شصت ساینه گرام با ۸ غیر گرام ولی این دوال پنج گرام وزنیش است که از این پنج گرام چهار گرام و چهاردهم ساینه گرام خالص

همانند و یعنی ساینه گرام می‌ماند پس این فرق را دارد که قمره همان قدر فران دارد و عیار همین زاندر است این را بدینصورت عرض کردم برای اینکه عیاره مطلب این قسمت بود. (صحیح است) (لاصق بزور داد قدیم نظام ریاست نبودند) [۴] طرح و تصویب لایحه اصلاح قانون تعیین واحد و مقیاس پول قانونی و مقیاس برات می‌شود: نظر بنیاده ۱۱ قانون واحد و مقیاس پول قانونی ایران مجوز و ست و هفتم اسفند ۱۳۱۸ و نظر بزور داده اصلاحات بد قانون بزور لایحه قانونی ذیل برای تصویب مجلس شورای ملی تقدیم و تصویب آن شد و دو فوریت بدخواست می‌شود. ماده ۱ - بد قانون واحد و مقیاس پول قانونی ایران مجوز ۲۷ اسفند ۱۳۰۸ تغییرات ذیل بدیل می‌آید: قمره ۲ - قمره البته پنجو ذیل اصلاح می‌شود مسکوک طلا - سکه طلای صد دوالی نام (پهلوی) سکه طلای پنجاه دوالی نام (تم پهلوی) قمره ۵ - راجع به مسکوکات مس حذف می‌شود قمره ۳ اصلاحات ذیل بدیل می‌آید: قمره ۱ - یک دوال مبالغه با ۱/۰۷۲۳۲۴۲۸ گرام طلای خالص قمره ۲ - مسکوک طلای پنجاه دوالی نام پهلوی دارای ۱/۱۹۱۱۱۱۱۱ گرام طلای خالص است و شراپخانه دولتی باید یک کیلو گرام طلای خالص را بصرفه شرب قمره ۳ - مسکوک طلای صد دوالی نام پهلوی برساند قمره ۴ - مسکوک طلای صد دوالی نام پهلوی دارای ۱/۷۲۳۲۴۲۸ گرام طلای خالص است و شراپخانه دولتی باید یک کیلو گرام طلای خالص را بصرفه شرب قمره ۵ - مسکوک طلای صد دوالی نام پهلوی برساند قمره ۶ - مسکوک طلای صد دوالی نام پهلوی دارای ۱/۳۷۱۵۹۶۷۷ عدد مسکوکات پهلوی برساند قمره ۷ - مسکوک قمره دو دوالی که بد داخله ملکیت جریان قانونی دارد و نماینده دو دوال طلا می‌باشد دارای ۱/۲۸۸ گرام قمره خالص بوده و شراپخانه دولتی باید یک کیلو گرام قمره خالص را بصرفه شرب قمره ۸ - مسکوک قمره پنج دوالی که بد داخله ملکیت جریان قانونی دارد و نماینده پنج دوال طلا می‌باشد دارای ۲/۱۱۷۲۷۲۷۲ گرام قمره خالص است و شراپخانه دولتی باید یک کیلو گرام قمره خالص را بصرفه شرب قمره ۹ - مسکوک قمره پنج دوالی که بد داخله ملکیت جریان قانونی دارد و نماینده پنج دوال طلا می‌باشد دارای ۲/۱۱۷۲۷۲۷۲ گرام قمره خالص است و شراپخانه دولتی باید یک کیلو گرام قمره خالص را بصرفه شرب قمره ۱۰ - مسکوک قمره پنج دوالی که بد داخله ملکیت جریان قانونی دارد و نماینده پنج دوال طلا می‌باشد دارای ۱/۸۳۴۱۹ عدد مسکوکات پهلوی برساند قمره ۱۱ - مسکوکات پهلوی است و میزان عیار مسکوکات قمره عبارت از ۸۷۸ بد هزار قمره طلا و خالص بد ۱۷۲ بد هزار بیست است. ماده ۲ - پنجو ذیل اصلاح می‌شود: برای هیچکس قبول مسکوکات نیکل پیش از مبلغ ده دوال بد تبدیل و معاملات اجباری نیست ولی دولتی از این قاعده مستثنی بوده و هر قدر مسکوک نیکل بابت مالیات و عوارض داده می‌شود باید قبول نیساید. ماده ۳ - شبات آن نیز بد نماینده گی و حساب دولت هر بقدر از مسکوک بزور را که بد آنها تسلیم نماینده تبدیل خواهند نمود. ماده ۴ - راجع به ذخیره مسکوکات باقی می‌شود بد ماده ۵ - بد آخر ماده عبارت دهاتی آسیری که دولت بین خواهد کرد حذف می‌شود. ماده ۶ - باقی می‌شود. ماده ۷ - از اول فروردین ۱۳۱۶ بد مسکوکات طلای یک پهلوی و نیم پهلوی و مسکوکات قمره نیم دوالی و یک دوالی و دو دوالی و ۵ دوالی و مسکوکات نیکل

۱۳۱۸-۱۹۱۸

پنج دیناری و ده دیناری و سیست و پنج دیناری و اسکانس هسای پنج دیناری و ده دیناری و سیست دیناری و پنجاه دیناری و صد دیناری و پانصد دیناری که توسط کمپانی اسکانس امریکائی بد نیویورک مطبوع رسیده است دواج پیدا کرده و داری اعتبار قانونی برای معاملات خواهد بود.

ماده ۳ - از تاریخ صوب این قانون مندرج بمسکوکات طلای فعلی و مسکوکات قره دهشاهی و پتقران و دو قران و پنجقران و مسکوکات ننگی پک شاهی و در شاهی منوع می باشد ولی مسکوکات مذکوره تا اول مهر ۱۳۱۱ دارای اعتبار قانونی بوده و حق دواج خواهند داشت و پس از تاریخ مزبور اعتبار پول قانونی ملکات از آنها سلب می شود.

ماده ۴ - از تاریخ اول فروردین تا اول مهر ۱۳۱۱ هر پک قران قره و ده پک هزار دینار مسکوک نیکل مساوی پانک دینار قره بوده و صدورت قاضا باید فوراً از طرف پانک ملی تهیه بسکوکا چندین بود ولی پس از اول مهر ۱۳۱۱ مسکوکات قره قرانی و مسکوکات ننگی فقط قیمت فلز از طرف دولت پذیرفته خواهد شد - نسبت به تعهداتی که پس از تاریخ اول مهر ۱۳۱۱ باید انجام شود در مقابل هر پتقران پک دینار تأیید می شود.

ماده ۵ - بانک ملی برای مدت ده سال از تاریخ صوب این قانون اجازه انحصاری انتشار اسکانس های مذکوره در ماده ۲ که قبلاً به نود ملیون دینال بالغ می شود و اگادار می گردد و پس از انقضای ده سال در صورتیکه مطابق قانون مخصوص حق انحصاری مزبور ملی نفوذ برای ده سال دیگر جنودی خود تمدید خواهد شد و همین ترتیب برای دوره های ده ساله عمل خواهد شد تعداد اسکانس های مذکوره پانصد ذیل است:

اسکانس پنج دینالی چهار میلیون ورقه
اسکانس ده دینالی دو میلیون ورقه
اسکانس سیست دینالی یک میلیون ورقه
اسکانس پنجاه دینالی دویست هزار ورقه
اسکانس صد دینالی یکصد هزار ورقه
اسکانس پانصد دینالی سیست هزار ورقه

چندتا هفت میلیون و سیصد و سیست هزار ورقه پانک ملی اجازه داده میشود که علاوه بر نود میلیون دینال اسکانس های مذکوره دراول دویست و پنجاه میلیون دینال اسکانس دیگر که در ضمن آن مبلغی اسکانس هزار دینالی خواهد بود طبع کرده و پیرچیان پیماندارد سایر ترتیب میزان کل اسکانس های در جریان پانصد و سیست و سه میلیون دینال بالغ خواهد کردید.

ماده ۶ - دولت متکلف است که لا اقل پینزان صدی قیمت اسکانس های رایج مسکوک نفره در جریان داشته باشد.

ماده ۷ - میزان مسکوک نیکل پنج دیناری و ده دیناری و سیست و پنج دیناری که در جریان باید باشد باید از سه میلیون دینال تجاوز نکند و ضرب اشائی مسکوکات مذکوره در هر موقع منوط بقانون مخصوص خواهد بود.

ماده ۸ - دولت متکلف است که معادل مبلغ کل اسکانس های منتشره و مسکوک نیکل ذخیره که عبارت از مسکوک و شمش طلا و مسکوک و شمش نقره و اسماخ خارجی نیکلی که خرید و فروش و صدور و معاملات طلا در آنجا آزاد باشد موجود داشته باشد آن نسبت از ذخیره مذکور که در جریان باشد در بانک ملی به امانت گذارده میشود بانک مزبور سمت شمش و نقره را در ایران و قسمت اسماخ خارجی را بر طبق تعهدات کشین هیئت دولت در بانکهای درجه اول خارج نگاهداری خواهد نمود.

ماده ۹ - برای نظارت در ذخیره مذکور در ماده قبل هیئت مخصوص مرکب از ۷ نفر بشرح ذیل:

از طرف مجلس شورای ملی دو نفر از نمایندگان - از طرف هیئت وزراء یک نفر - مدعی العموم دیوان عالی نیز رئیس بانک ملی - خزانه دار کل - مفتش دولت در بانک ملی - مأمورین خواهند داشت که ماهی یکبار به صورتیکه و حساب ذخیره مزبور رسیدگی کرده و راپرسیه حساب از مبلغ اسکانس های در جریان و مسکوکات طلا و نقره و نیکل و شمش های طلا و نقره و اسماخ موجود تهیه و تنظیم نموده و بدولت بدهند راپرسیه مزبور از طرف

دولت برای اطلاع عامه منتشر خواهد کردید. مدت مأموریت دو نفر نمایندگان مجلس شورای ملی و نماینده هیئت دولت یکسال بوده و در اولین جلسه مجلس شورای ملی در هیئت وزراء خواهد خوراند مابین هر سال تمدید شد.

ماده ۱۰ - پانک ملی اجازه داده میشود که تا اعاده اوضاع عادی اقتصادی و استقرار نمود تأدیة طلا و پانسمار خارجی در روی پایه طلا در سایر ملک که بواسطه پیرچران عمومی حاصل شده است از تأدیة مسکوک طلا و شمش طلا و پانسمار خارجی در مقابل مسکوکات نقره و اسکانس های منتشره خود داری نماید ولی بانک ملی متکلف خواهد بود که در طهران بدون محدودیت و در ولایات ذخره خود ذخیره مسکوک نقره خود در هر موقع که کسی تقاضا نکند بلا تأخیر اسکانس های منتشره و مسکوکات نیکل را میدل باریان نفره بنماید.

ماده ۱۱ - انتشار اسکانس بیش از مبالغ معینه در این قانون آکیدا ممنوع است

انتشار اسکانس های اشائی در هر دفعه منوط با اجازه مخصوص است که باید بر طبق قانون مخصوص تحصیل شود.

ماده ۱۲ - صدور طلا و ورود نقره در هر موقع که برای احتیاجات مسلم اقتصادی ملک لازم شود توسط بانک ملی بر حسب اجازه مخصوص هیئت دولت بعمل خواهد آمد.

ماده ۱۳ - کاپه کسانی که از قبول پول رایج ملکات اشکاف نمایند مجازات های معینه در قانون مجازات عمومی محکوم خواهند کردید.

ماده ۱۴ - این قانون پس از تصویب بوقع اجرا گذارده میشود.

رئیس - فوریت اول مطرح است مخالفت ندارد (نمایندگان - غیر) آقایی که با فوریت اول لایحه موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر قیام کردند) تصویب شد.

فوریت ثانی مطرح است اینهمه کوبا مخالفت ندارد (عده از نمایندگان - غیر) آقایی که با فوریت دوم لایحه موافقت قیام فرمایند. (عده زیادی قیام نمودند) تصویب شد.

قیام از آنکه داخل در اصل لایحه عموم باشد را بکار یک گنه یاد آوری می کنند؛ و آن این است که بر حسب ظاهر و بر عایت نظرات آقایی قبلیه را فوری نمانی کرده و رأی با فوریت دادند ولی ممنا و عملاً تمام نظریات و دقتها در خارج بعمل آمده است بشی فراموشین تا بیه شب در لایحه دقت کرده است و لایحه قبلی متغیر شده و دقیقاً تحت مطالعه واقع شده است (نمایندگان - صحیح است) مذاکره در کلیات است، آقایی شریعت زاده.

شریعت زاده - موافق

رئیس - آقای کاروبی

کاروبی - موافق. مخالفت ندارد.

رئیس - مخالفت ندارد (صحیح است) رأی میگیریم

بزرود در شود مواد ذوالفین قیام فرمایند (اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده اول مطرح است فرانت می کنیم ورأی میگیریم:

میرزا حسین خان افشار - لزومی ندارد آقا نوزع شده است فرانت هم شد.

عده نمایندگان - چرا فرانت شود مجدداً

رئیس - فرانت میشود:

ماده اول - در قانون واحد و مقیاس پول قانونی ایران مصوبه بیست و هفتم اسفند هزار و سیصد و هفتت تغییرات ذیل بعمل می آید:

در ماده ۱ فقره ۱ که گفته میشود ذیل اصلاح میشود:

مسکوک طلا: سکه طلای صد دینالی بنام بهلوی سکه طلای پنجاه دینالی بنام تیر بهلوی

فقره ۲ - واجع بسکوکات مس حذف میشود

در ماده ۳ - اصلاحات ذیل بعمل می آید:

فقره ۱ - بانک ملی معادل ۱۰۷۳۲۲۴۸۸۲۰۰۰۰ گرام طلای خالص

فقره ۲ - مسکوک طلای پنجاه دینالی بنام بهلوی داری

۱۱۹۱ ۳۶۶۶ گرام طلای خالص است و شرا بمانده دولتی
 باید یک کیلو گرام طلای خالص را بصرف شرب ۲۷۳۱۳۵
 عدد مسکوک بهم برساند
 فقره ج - مسکوک طلای صد ریالی با پهلوی هادری
 ۷۳۲۲۳۸۲ گرام طلای خالص است و شرا بمانده دولتی
 باید یک کیلو گرام طلای خالص را بصرف شرب
 ۱۳۶۵۶۷۵ عدد مسکوک یک پهلوی برساند
 فقره د - مسکوک نقره یک ریالی که در داخله مملکت
 جریان یافته ولی دارد و نماینده بهم ریالی طلا میباشد دارای
 ۲۰۷ گرام نقره خالص است و شرا بمانده دولتی باید یک
 کیلو گرام نقره خالص را بصرف شرب ۹۹۶۰۴۸۳
 عدد مسکوک بهم برساند
 فقره ه - مسکوک نقره یک ریالی که در داخله مملکت
 جریان قانونی دارد و نماینده یک ریالی طلا میباشد دارای
 ۴۱۴ گرام نقره خالص است و شرا بمانده دولتی باید یک
 کیلو گرام نقره خالص را بصرف شرب ۲۴۱۵۸ عدد
 مسکوک یک ریالی برساند
 فقره و - مسکوک نقره دو ریالی که در داخله مملکت
 جریان قانونی دارد و نماینده دو ریالی طلای باید دارای
 ۸۲۸ گرام نقره خالص بوده و شرا بمانده دولتی باید یک کیلو
 گرام نقره خالص را بصرف شرب ۲۷۴۰۷۲۵ عدد مسکوک
 دو ریالی برساند
 فقره ز - مسکوک نقره پنج ریالی که در داخله مملکت
 جریان قانونی دارد و نماینده پنج ریالی طلا میباشد دارای
 ۲۰۷۰ گرام نقره خالص است و شرا بمانده دولتی باید
 یک کیلو گرام نقره خالص را بصرف شرب ۴۸۳۰۹ عدد
 مسکوک پنج ریالی برساند
 بصره - میزان عیار مسکوکات طلا عبارت از نهمد در
 هزار طلای خالص و یکم در هزار مس است و میزان
 عیار مسکوکات نقره عبارت از ۸۷۸ در هزار نقره خالص
 و ۱۷۲ در هزار مس است.
 ماده ۷ - بنحو ذیل اصلاح میشود: برای هیچکس
 قبول مسکوکات نیکل بیش از مبلغ ده ریال در تبدیل
 و معاملات اجباری نیست ولی دوا بر دولتی از این قاعده

مستثنی بوده و هر قدر مسکوک نیکل بابت مالیات و عوارض
 داده میشود باید قبول نمایند
 بانک ملی و شعبات آن نیز بنمایند یکی و حساب دولت هر مقدار
 از مسکوک نقره بود که با تعالیهم نمایند تبدیل خواهند نمود
 ماده ۹ - راجع بذخیره مسکوکات ملی میشود
 در ماده ۱۰ در آخر ماده عبارت « مطابق تسعیری که
 دولت مینخواهد کرد » حذف میشود
 ماده ۱۳ ملای میشود.
 عده از نمایندگان - مخانی ندارد رأی بگیرد
 رئیس - آقایان کباماده اول موافقت دارند .. آقای
 طباطبائی دینا فرمایشی دارد ؟
طباطبائی دینا - بنده عقیدم این است که بعد از ولی دوا بر
 دولتی (بلدی) هم علاوه بر دولت دوا بر دولتی بدهی از این
 قاعده مستثنی بود و هر قدر مسکوک نیکل را کمتر بپذیرد باید
وزیر مالیه - آقا مسروق هستند که بطلدیه خودش یک
 اداره و مؤسسه ملی و مستغلی است ارتباطی با مسکوک دولتی
 و دولت ندارد یعنی دولت نمی تواند او را مجبور کند منظور
 این است که دولت خودش خزانه دارد و خزانه شیعیه دارد
 در همه جای مملکت یعنی ادارات مالیه که عایدات موسی
 مملکت در آن جاها جمع میشود و شعبه های خزانه داری
 کل هستند و دولت مجبور است که هر قدر مسکوک نیکل
 قبول رسمی بپوش میدهد قبول کند بلدی که قبول کند
 یا نکند پول را (البته قبول میکند) عوضی را بخواهد بدهد
 از کجا بدهد ؟ بلدی که خزانه ندارد دولت هم که نمیتواند
 نهمد کند که پهلوی بلدی ها هر یک ده هزار تومان پنج
 هزار تومان در هر قصبه بگذارد که پولش را که آورده
 عوضی را بدهد بلدی در اینجا بنظر بنده مناسبتی با این
 کار ندارد و این نوع امور ذاتی مسکوک رسمی عمومی است
 ارتباطی با بلدی ندارد که تأسیس مستغلی است و تأسیس
 ملی است. (صحیح است)
رئیس - آقای روحی فرمایشی دارید ؟
روحی - خیر - بنده موافقم.
رئیس - آقایان کباماده اول موافقت دارند بقیه ای نمائند.
 (اکثر قیام کردند)

۱- تصویب شد. ماده دوم فراتر نماند.
 ماده ۲- از اول فروردین ۱۳۱۱ باید مسکوکات طلای
 یک پهلوی و نیم پهلوی و مسکوکات نقره نپه ریالی و یک
 ریالی و دو ریالی و ۵ ریالی و مسکوکات نیکل ۵ دیناری
 و ده دیناری و بیست و پنج دیناری و اسکناسهای پنج
 ریالی و ده ریالی و بیست ریالی و پنجاه ریالی و صد ریالی
 و با صد ریالی که توسط کمیته اسکناس آمریکائی در
 نیویورک بطبع رسیده است رواج پیدا کرده و دارای اعتبار
 قانونی برای معاملات خواهد بود
رئیس - آقای عراقی .
عراقی - در این جا در ماده دوم راجع باسکناس ها
 تا با صد ریالی را نوشته است که دارای اعتبار خواهد بود
 ولی در جای دیگر اسکناس هزار ریالی را هم تا یک صد ریالی
 غیر از اینها که ذکر شده است بیانک اجازه داده می شود
 که آنها را هم چاپ کنند و بپوشانند بپندازد خواستم
 که آقای وزیر مالیه توضیح بدهند که لطفه این که این
 را در آن جا تا هزار نوشته اند و اینجا تا با صد ریالی مرتب
 نوشته اند چیست در صورتیکه هر دویش برای رواج در
 مملکت است.
وزیر مالیه - این دلیلش همراه خودش است چون
 نوشته است از اول فروردین ۱۳۱۱ این اسکناسهای
 نپانصد ریالی رواج پیدا خواهد کرد و آنقدرت که در
 ماده بند نوشته است که بانک بدر می تواند سفارش
 اسکناسهای جدیدی بدهد که تا هزار ریالی هم در آنجا
 طبع شود صحبت او را کردن آنرا فایده ندارد مامان دل
 نود میلیون ریال آن اسکناس موجود داریم که از اول
 فروردین ماه بپایان می آید و همچنین پنج دیناری
 و ده دیناری نیکل آنها هم مدتی است آمده است و شرب
 است پول نقره هم که شرا بمانده راه افتاده است و شرب
 میسکند اینها هم از اول فروردین ماه بپایان خواهد
 افتاد ولی آنها هم که بعد چاپ میشود ۲۵۰ میلیون
 ریال که روزی هفتصد و نود و نه میلیون ریال که حالا

جست و بجزان خواهد افتاد و سیصد و چهل میلیون اسکناس
 خواهد بود همه دارای اعتبارند ولی از اول فروردین اینها
 بپایان افتاده میشوند و فلور دارای اعتبار خواهند بود.
رئیس - آقای طهرانی .
آقای طهرانی - در این ماده می نویسند که اسکناسهای
 چاپ شده توسط کمیته اسکناسی در نیویورک بنده خواستم
 توضیح بفرمایند که آیا همان چاپ شده اینجا کافی خواهد
 بود و معتبر خواهد بود یا اینکه دارای مهر قضایی هم
 خواهد بود که بعد از آن مهر امضاء با اختیار بنشیند و رواج پیدا
 کند یا همان چاپ شده اینجا را اعتبار میدهند ؟ چون این
 در قانون نوشته شده و پیش بینی نشده خواستم توضیح بدهند.
وزیر مالیه - منظور از کتدن این جمله یعنی آن
 اسکناسهایی که آنرا موجود داریم و برای آن می بایست
 یک سفنی ذکر میکردم مثلاً میگفتیم اسکناسهایی را که در
 آنرا در صندوق بانک ملی است این کافی بود باید تحت
 یک اسم و علامت مشخصی در نیویورک است که مخصوصاً
 گفتند که اسکناسهایی که دولت در کبائی امریکائی در
 نیویورک چاپ کرده است . در کبائی امریکن بانکوت
 یعنی کمیته بانک نوت امریکائی در نیویورک که اسکناس چاپ
 میکند برای خیلی از دولتهای دیگر دنیا اگر شاید اشتباه
 نکنم کبیا مال ۴۵ مملکت از تمام دنیا در آنجا چاپ
 میشود و نهایت اعتبار را دارد ما گفتیم آن اسکناس ها
 منط است ولی آن اسکناسی که بنده خودم هم که چاپ نموده
 هیچ قبضتی ندارد حتی اگر قبضت با این ترتیبی که حالا
 معین میکنیم میشد صد هزار تومان می بایستی برای بیمه ای
 می دادیم تا از آنجا با کنتی بیاید اینجا و ما هیچ این
 کار را نکردیم ما با اندازه کافی و خرجی که برایش شده
 بود دادیم ولی اینجا این اسکناس ها که رسید هم امضای
 بانک ملی را دارد و هم امضای نقشب بانک ملی را و هم
 علاوه بر این تمام ترتیبی که مقررات و اشاره فرمودند
 علاوه این هیش هم که تشکیل میشود نظارت خواهند
 داشت و بعد از اینکه تمام تشریفات بعمل آمد و جامع

بعد آتوقت بجزایر من افتد و بدون این تریبانی که عرض کردم اینجا بجزایر لغواتد افتاد و اسکناس رسمی دولتی لغواتد بول دولت منظور اشاره بکن هم برای این است که یک سنت میوز و مشخص برایش باشد گفته میشود اسکناسهایی که توسط بانک اسکناس آمریکایی در نیویورک چاپ شده که مشخص باشد

ولیس - آقای بودهری

بودهری (آقا رضا) - در این ماده ذکر می شود اسکناس

یکدل شده است که پنج دیناری و ده دیناری و بیست و پنج دیناری در صورتیکه اینجا ذکر شده است که کشور ریال دینار است و در ریالی دارای صد دینار است

دکتر طاهری - در قانونش هست

ولیر مالیه - در خود قانون این لفظ هست

ولیس - آقای عراقی

عراقی - عرض کنم که این فرمایش آقای وزیر مالیه که در جواب بدیده فرموده است که دلیلی با خودش است و در ماده اش خیال منی کم با خودش بود برای اینکه آقا فرموده مافیلما افتد اسکناس حاضر داریم و از اول فرودین بجزایر من اندازیم قانونی که ما امروز وضع می کنیم و تصویب میشود این از برای از فرودین در برای بعد از فرودین است یعنی از اول فرودین بعد این قانون اجرا میشود خوب هر چه در اول فرودین هست البته بجزایر من افتد هر چه هم مجدداً بیاید و بعدش برسد باز بجزایر من افتد من می خواستم به بینم دلیل اینکه آقا (اسکناس هزار ریالی را) اینجا ذکر نکرده اند چیست و چه چیز بوده است آقا می فرمایند که دلیلی همراهِ خودش است من هر چه فکر کردم و مطالعه کردم دلیلی را ندیدم نظریه من اینست که قانونی را که ما وضع می کنیم در اینجا الان ذکر می کنیم که چند ملیون و آتوقت هم اسکناسهایی باین ترتیب است تا بعدش ریالی است و بعد در جای دیگر در ماده (ماده ۵) میگویند بانک ملی اجازه دارد که ۲۵۰ میلیون ریال دیگر که

بجزایر نیندازد از این جهت است که اولتور نوشته شده است و صحیح هم هست.

ولیس - آقای تربیت زاده

شهرت زاده - به نظر من این اشکال را که راجع با اسکناسها آقای عراقی فرمودند موردی ندارد زیرا که در این ماده اعتبار یک قسمتی از اسکناسها تجویز شده در ماده بعد هم تدوین شده است که آن قسمتها ستر خواهد بود بنده نظری که داشتم این است بنظر بنده مقتضی بود که دوک راجع بنسوه اسکناس و خصوصیات و مزایا و اعتباراتی که دارد در قانون بنویسد تا معلوم شود که اسکناسی را که دوک چاپ و منتشر میکند دارای چه خصوصاتی است یا اگر در قانون نیست در قانون اجازه بدهند که دوک بموجب تقاضا منین کند و بنظر بنده این یک قصص مهمی است.

ولیس - آقای عراقی فرمایشی دارید؟

عراقی - خبر

ولیر مالیه - تمام علامت اسکناس را در خود قانون نمی شود نوشت زیرا این یک کار مشروح و مفصلی می شود پس است که الا آن دو نوع اسکناسی که در اینجا نامدارند. یکی اسکناس منین است مطابق گفته های کتبی دستور است تنظیم و ترتیب کرده اند فرستاده اند اینجا و از یکسال با نظرف معقولند و چاپ کرده اند و رسیده است و الا آن پیش بانک ملی است همان ترتیبی که در ماده پنج می نویسد پنج ریالی و ده ریالی و اینجا را می خواهند بجزایر نیندازند و آن مقدار دیگری هم که بدید باید چاپ شود برای رفع شبهه آقای عراقی عرض میکنم که اگر بخواهند توضیح واضح هم بکنم عرض میکنم که در نیویورک بطبع رسیده است هیچیانی ندارد که بنویسد و یا بورد و بانک ملی بوجه ماده پنج سفارش بدهد مابقی ندارد ولی ظاهراً وقتی ماده پنج را ملاحظه فرمایید تاریخ نیست مطلب مخصوصیات اسکناس خیلی مفصل است یعنی اینجا هر کدام مطابق گفته منین گفته های آثار قدیمه ایران را دارد و معلوم است که نشان اعلیحضرت همایونی را دارد و بجه عبارتی

و بطور نوشته شده است بنسوه هایش در اینجا هست می بیند ممکن است اگر ما منین کنیم موجب تفصیل و تطویل می شود لهذا مقتصد کارخانه که آن را چاپ کرده است ذکر کردیم و ما کانی داشتیم برای اینکه کارخانه خیلی مهم و مشتری است و این اسکناسها را دوک در آنجا چاپ کرده است و همین ذکرش کافی خواهد بود

ولیس - آقایانیکه با ماده دوم ... (در این موقع چند نفر از آقایان از مجلس خارج میشدند) بنده هم عرض کنم که این لایحه چون فوریتش تصویب شده است دائماً رای لازم است و اگر حد حساب را رعایت نفرمایند آقایان بنده به تکلف می اتمم مثلاً الان عدم که بود آقایانیکه با ماده دوم موافقت دارند قیام فرمایند. (اکثر برخاستند) خوب شد. آقای دیبا **طباطبائی دینا -** اولاً - مسکوک نقره پنجشاهی هم مثل مسکوک نقره ده شاهی است و از آن پول خالی است

که راجع است امسال در کیسویں هم بنده عرض کردم بنده عقیده ام این است که آرا هم باید قبل از مسکوک ده شاهی نوشت مسکوک نقره پنجشاهی و ده شاهی و بقران این آخر عرض دیگر چنانکه در خارج مذاکره شد راجع بتمهات و دیون مردم است که بعد از این قانون پول مثلاً شخصی شخصی دیگری صد تومان مقروض است و مدتی هم بیکال است یعنی بعد از مهر است این مدت که میگذارد شخص دین خود را ادا کند و آن وقت این پول فعلی از اعتبار قانونی افتاده است و ممکن است اسباب زحمت مردم شود.

ولیس - اصلاح شده است

طباطبائی دینا - این جا باید اصلاح شود چون نخواهند از این جهت بنده متذکر میشوم که این اصلاح لازم است.

ولیس - آقای عراقی

عراقی - اشکال آقا اونچون بنده جواب میدهم عرض میکنم در ماده چهارم یک عبارتی دارم که خوب این را

اصلاح میکند برای اینکه مینویسد هر يك قران نقره يك هزار دینار مسكوك نیکل مساری با يك ریال نقره است . لكه صد تومان به بنده انشاء الله بده كار میشود وقتیکه این صد تومان را بمن خواستید درموقعش پرداخت کنید صد تومان شما هزار قران امروز است درموقع پرداخت هم ریال را وفق دولت اعتبارش را مساری کرده است با آن هزار قران حضرتعالی هزار ریال از آن ریالها که در آنجا ملاحظه مینمایید ببنده بدهید . ماده ۱۰ میکند وعوض آن صد تومان است و همان اعتبار را دارد بنده خیالی نمیکنم که اگر بخوابیم هيک چیزی وارد و یا بحث کنیم وصحت کنیم این هي بیچ دار میشود و این عبارت بعقیده بنده جامع است اعم از اینکه شما دین داشته باشید یا طلبکار باشید یا يك معامله را تمهد کرده باشید قانون پول و اوراق دولت آورد مجلس و تصویب شد این تا بن می کشند بنیت میکند همان اعتبار سدفران صد ریال است مشروطی که خواستید آن صد تومانی که من طلب دارم دولت بجهان هزار ریال بدهید من قبول میکنم .

شربت زاده - بنده يك نظر دیگری دارم اجازه مینمایید .

رئیس - بفرمایید

شربت زاده - چون در این ماده مقرر است که مسكوك سابق تا اول مهر ماه ۱۳۱۱ دارای اعتبار است البته این صحیح است ولی از لوازم این ماده این است که يك مقامی مینماید بشود که مأموریت داشته باشند برای نقیض . در ماده بدین شرط باین مطلب نیست اما این بطور قطع تبدیل میشود يك جاهایی هت که ملزم نیست به تبدیل که نیست در این جا .

دکتر طاهری - در مواد بدین هت

رئیس - آقای افسر فرمایشی دارید ؟

افسر - تذکری که آقای عراقی دادند چون راجع بماده چهارم است در آنجا جویاں را عرض میکنم .

رئیس - آقای دکتر طاهری فرمایشی دارید ؟

رئیس - (خطاب آقایان مابند کان) آقا عبارات را دقت فرمایند

مؤید احمدی - عبارت دارد : نسبت به تمهیداتی پس از تاریخ اول مهر ماه ۱۳۱۱ باید انجام شود یعنی وعده قبض بعد از مهر ماه است آن البته باید تبدیل به ریال شود ولی فرض کنید موعضش قبل از مهر است ولی پول نمانده باشد . بنده بکسی هزار تومان بکسی بدهم قبل از مهر ماه یعنی يك ماه ماقده بهتر ماه یا اومطالبه نکرده یا من ندادم ام آن مشمول این قانون نمیشود .

ولیر مالیه - من تصور میکنم مطلب بخودی خودی مسلم است جای تردیدی نیست که هر کسی هر قدر قران مقروض باشد باید عوضش را ریال بدهد و این اصلاح کردن بدین شکل ممکن است یکی همین توضیحی که بنده میدهم که هر تمهدی که قبل از مهر موعضش رسد ولی بعد از مهر پول بدهد یعنی انجام بدهد عبارت ماده در این قسمت کافی است حالا اگر هم میخواهد بگوید که اضافه شود بعد از اول مهر انجام می یابد آن را هم بنده حرفی ندادم ومن گمان میکنم مطلب بقدری واضح است که با این توضیحی که من میدهم اشکالی باقی نماند و کفایت میکند .

افسر - کافی است مذاکرات

رئیس - آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - بنده عرضی ندارم مواظف

رئیس - آقای فرشی

فرشی - بنده توضیحی میخواستم برای اینکه در اینجا يك مسئله است که ممکن است در آنجا اسباب اشکال میشود مانا بحال يك پولی باسم دینار که صورت خارجی نداشت معمول داشتیم يك صد دینار یعنی دو شاهی هزار دینار یعنی يك قران حالا آن دینار از بین می رود و يك دینار دیگری می آید که آن صد تایش يك ریال است در اینجا مینویسد در ماده (۴) از تاریخ اول فروردین تا اول مهر ۱۳۱۱ هر یک هزار نقره بیک هزار دینار است . مقصود از این بیک هزار دینار دینار سابق است ؛ البته بیک هزار مسكوك نیکل مساری با يك ریال نقره بوده و در صورت تقاضا

باید فوراً مسكوك جدید تبدیل شود ولی مقصود بنده در اینجا این است که در این دینار اشتباهی با دینار سابق خواهد شد . مقصود بنده این است که در مقابل این دینار در پرتاز نوشته شود بیست شاهی هزار دینار که معادل بیست شاهی نیکل پول سابق است حساب خواهد شد و الا این اسباب اشکال خواهد شد هزار دینار يك ریال است یعنی دینار دینار خواهد شد دینار جدید ما صد تایش يك ریال است برای اینکه رفع اشتباه میشود بنده عقیده ام این است که بین پرتاز بعد از اینکه مینویسد يك هزار دینار مسكوك نیکل آنرا پرتاز نوشته شود بیست شاهی .

ولیر مالیه - ممکن است ملاحظه شود که یعنی از آقایان پیشنهاد کرده اند تمام این اشکالات رفع شود که اگر بعد از لفظ نیکل يك کلمه قدیم یا سابق نوشته شود یعنی (مسكوك نیکل سابق) یا (مسكوك قدیم) رفع اشکال را میکند .

بگذریم از مابند کن - لفظ قبل بهتر است

ولیر مالیه - بل قبل

افسر - سابق بهتر است

کارزوی - راجع قبل

ولیر مالیه - بل

رئیس - آقایانیکه مذاکرات را کافی میدانند قیام فرمایند .

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد - آقای وزیر مالیه اصلاحی که فرمودید چه بود ؟

ولیر مالیه - فقط يك لفظ قبل بعد از مسكوك نیکل اضافه کردم

کارزوی - راجع قبل

ولیر مالیه - بل هزار دینار مسكوك نیکل راجع قبلی .

رئیس - آقایانیکه با ماده چهارم یا اصلاحی که شده است مواظف دارند قیام فرمایند (اغلب قیام

نودین) صوب شد. ماده پنجم فرات می‌شود؛ ماده ۵ - بانگ ملی برای مدت ده سال از تاریخ صوب این قانون اجازه انحصاری انتشار اسکناسهای مذکوره در ماده ۲ که مبالغه با نود میلیون ریال بالغ می‌شود واگذار می‌گردد و پس از اقباضی ده سال در صورتی که مطابق قانون مخصوص حق انحصاری مزبور مابقی نبود برای ده سال دیگر بخودی خود تمدید نخواهد شد و بهمین ترتیب برای دوره‌های ده ساله عمل خواهد شد

نماد اسکناسهای مذکوره بشرح ذیل است: اسکناس پنج ریالی چهار میلیون ورقه اسکناس ده ریالی دو میلیون ورقه اسکناس بیست ریالی یک میلیون ورقه اسکناس پنجاه ریالی دویست هزار ورقه اسکناس صد ریالی یکصد هزار ورقه اسکناس پانصد ریالی سیست هزار ورقه جنبا هفت میلیون و سیصد و بیست هزار ورقه بانگ ملی اجازه داده می‌شود که علاوه بر نود میلیون ریال اسکناسهای مذکوره در فوق دویست و پنجاه میلیون ریال اسکناس دیگر که در ضمن آن مابقی اسکناس هزار ریالی خواهد بود طبع کرده و بچریان پانجاهاردین ترتیب میزان کل اسکناسهای که بچریان مبلغ ۳۴۰ میلیون ریال بالغ خواهد گردید.

رئیس - اشکالی در ماده ۵ نیست شریعت زاده - بنده نظری داشتم اجازه می‌فرمایند عرض کنم رئیس - بفرمایند

شریعت زاده - بنده در نظر داشتم عرض کنم که راجع بر ترتیب جمع آوری اسکناس های سابق دربارن ماده پیش بینی شده بود مدتی متعین نشده و اجرا هم که پیش بینی شده حالا در این قانون لازم است که راجع بجمع آوری اسکناس های سابق ترتیبی داده شود البته آقای وزیر مالیه توضیحی که لازم است خواهند داد وزیر مالیه - اسکناس های سابق مال بانک بود مال

دولت بود و بانک بموجب یک تعهد و فرار دادی که دولت دارد تا آخر امسال همه را از چربان خارج میکند یعنی عوض آن پول نقد رایج قران میدهند قران هریست مردم هست آن قران را میتوانند تبدیل به ریال با اسکناس های دولتی بکنند و از بابت اسکناسهای قدیم البته هیچ جای تکراری نیست برای اینکه در آخر امسال هر قدر هر اندازه که خود بانک گرفته است پولش را داده و آنچه را هم که نگرفته است از بانک بگیرد مسائل آن پول تسلیح خزانه دولت خواهند کرد و بعد میتوانند بیابند از آنجا اخذ کنند.

رئیس - آقایانیکه با ماده پنج موافقت دارند قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - صوب شد. ماده ششم. ماده ۶ - دولت متکلف است که لاقابل میزان صد شصت اسکناسهای رایج مسکو که نقره در چربان داشته باشد رئیس - در ماده شش اشکالی نیست آقایانیکه با ماده شش موافقت دارند. قیام فرمایند (اکثر برخاستند) صوب شد. ماده هفتم.

ماده ۷ - میزان مسکو که نیکل پنج دیناری و ده دیناری و بیست و پنج دیناری که در چربان باید داشته باشد سه میلیون ریال تجاوز نکند و ضرب اضافی مسکوکات مذکوره در هر موقع منوط بقانون مخصوص خواهد بود.

رئیس - در ماده هفت نظری نیست (خیر) آقایانیکه با ماده هفتم موافقت قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) صوب شد.

ماده ۸ - دولت متکلف است که معادل مبلغ کل اسکناسهای منتشره و مسکو که نیکل ذخیره که عبارت از مسکو که شش طلا و مسکو که شش نقره و اسامیر خارجی مالکی که خرید و فروش و صدور و معاملات طلا در آنجا آزاد باشد موجود داشته باشد آقیمت از ذخیره مذکور که در چربان باشد در بانک ملی به امانت گذارد

مینمود - بانک مزبور قسمت شش و نود در ایران قیمت اسامیر خارجی را بر طبق تعامبات کنی هیئت دولت در بانکهای درجه اول خارج تکمیل خواهد شد رئیس - در ماده هفتم نظری نیست (مانندگان - خیر) آقایانیکه با ماده هفتم موافقت دارند قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. ماده نهم.

ماده ۹ - برای نظارت در ذخیره مذکور در ماده قبل هیئت مخصوصی مرکب از ۷ نفر بشرح ذیل:

از طرف مجلس شورای ملی دو نفر از نمایندگان - از طرف هیئت وزراء ایک نفر - مدعی العموم دیوان عالی نیز رئیس بانک ملی - خزانه دار کل - مفتش دولت در بانک ملی مأموریت خواهند داشت که ماهی یکبار بوضعیت و حساب ذخیره مزبور رسیدگی کرده و راپرتیکه حاکی از مبلغ اسکناسهای در جریان و مسکوکات طلا و نقره و نیکل و شش های طلا و نقره و اسامیر موجوده تهیه و تنظیم نموده و بدوالت بدهند و راپرتیهای مزبور از طرف دولت برای اطلاع عامه منتشر خواهد گردید. مدت مأموریت دو نفر نمایندگان مجلس شورای ملی و نماینده هیئت دولت یکسال بوده و در اولین جلسه مجلس شورای ملی و هیئت وزراء در ارضی بهت هر سال معین خواهند شد

رئیس - آقایان عرضی عراقی - عرض کنم در این ماده چون قانونی که از مجلس میگردد باید بکلوری نباشد که تصور اینکه یک گیری دشواری می‌شود بکنند مجلس شورای ملی یک وقت تصادف میکند یعنی انتخاب این هیئت نظار در آنوقت که هنوز مجلس افتتاح نشده است و ایندنت مأموریت هم یکسال شده در ارضی بهت ممکن است از یکطرف مجلس تشکیل نشده باشد از طرف دیگر مدت مأموریت آن اشخاص را که مجلس معین کرده نام شده و یکسالشان منقضی گردیده باشد. قانون هم میگوید پیش از یکسال نیست از طرف دیگر مجلس هم نیست که نظار را معین کند بنده خواستم که آقای وزیر مالیه این عبارت را بکلوری که صلاح میدانند دست

تکند که قانون در بانک موهومی گیر نکند که بچار چهار تابستان باشند و یکی از آنها تابند. وزیر مالیه - البته این فرض ممکن است. ما همه فرض‌ها را پیش بینی نکردیم ولی این ممکن است اگر بخواهند هیچ ابرادی نداشته باشد و رختی نداشته باشد یعنی از فرض بیخبرم چلو گیری شده باشد ممکن است نوشته شود که در صورتی که آنتوانع مجلس نباشد در اولین جلسه که مجلس رسنی می‌شود واقتضای نامه صوب می‌شود انتخاب شود و مابقی نبارد

رئیس - آقایان عرض کنم آن اشکالی که در پیش عرض کردم در اینجا نیست در قسمتی که نوشته است در نظر نمایندگان مجلس معین کردن وقت برای یکسال مشکل است ممکن است مدت نمایندگیشان تمام شود در مجلس و با وضمت نمایندگی باقی نباشند و تمام شود و کالتشان لهذا باین ترتیب دینت مذاکره شد که در تعیین و انتخاب پیشی در وقتی که معین می‌شوند نمایند مجلس شورای ملی باشند. یعنی اگر مدت نمایندگیشان تمام شد بازم در اینجا یکسال باقی خواهند بود و قرار شد که اصلاح شود حالا مقر فرمایند که اصلاح شود تا اشکالی در کار نباشد.

وزیر مالیه - این هم یک فرض دیگرش اینست که آقایان فرموده البته ممکن است بعد از انتخاب سه چهار ماه دیگر مجلس منقضی شود و مجلس جدید باید مجلس آریند پیش باید در اینصورت باید گفت که آیا همانهای را که مجلس سابق انتخاب کرده است تا آخر دوره سالیانه‌شان انتخاب شده‌اند می‌ماند یا اینکه منزول می‌شوند و اشخاصی دیگر بجای آنها می‌آیند. البته بهتر و ارجح این است که همانهای که انتخاب شده‌اند بمانند تا آخر یکسال و بعد از یکسال چون مجلس منقضی جانشین آنها از مجلس جدید انتخاب کند. اگر آقایان پیشنهادی در این زمینه بفرمایند این را هم بنده قبول میکنم

رئیس - آقایان حسیب خان لوباب - برای نظارت در ذخیره ذکر

شده است از مجلس من خواهد شد بنده میخواهم مشاهده کنم که این تین این اشخاصی مخالفتی با وظایف هیئت نظار بانک ملی نخواهد داشت چونکه نظار بانک ملی همین حق را دارند بنده اگر این را بکنم کردی نمود در این جا وظایف آنها یک قدری مخالفت پیدا خواهد کرد مخلوط خواهد شد با آن حق منبتی که در استامه بانک ملی مین شده است آنها این حق را دارند در این صورت با بودن این هیئت بنده پیشنهاد میکنم که در اینجا ذکر شود که بودن در این هیئت مخالفتی با وظایف هیئت نظار بانک ملی ندارد

ولیس - پیشنهاد بفرمایید
وزیر مالیه - ممکن است ماده استامه را بفرمایید
نواب - بلی در کلبه کار بانک نوشته شده است که آنها حق نظارت را دارند و اگر یک قسمت را این جا موضوع بکنند یک قدری خلل بوظایف آنها وارد می آید و این مسئله را بنده میخواهم عرض کنم که در روز در هیئت نظار بانک ملی همین مسئله مطرح بود و آنها هم عقیده داشتند که یک طوری نوشته شود که مخالفت پیدا نکند با آن حقوق و وظایفی که نظار بانک ملی دارند بموجب قانون سابق اگر اجازه بفرمایید پیشنهاد کنم

وزیر مالیه - بکنید آقای
ولیس - آقای هزار جریبی
هزار جریبی - عرض کنم که این جا نوشته است که دو نفر از مجلس شورای ملی مین می شود حالا آن فرمایشی که آقای افسر فرمودند و آن فرضی که به از چهار ماه مجلس اقتضای می شود و آنها هم وکیل نندند اصلاً نماینده نند اصلاً دیگر نمی تواند بکمال آفتاب بماند وقتی که نیتند که نمی تواند بماند پیشنهاد بنده باین جهت بنده با نظر آقای وزیر مالیه مخالف هستم
وزیر مالیه - این جا نوشته نندده است که وکیل باشد نوشته شده است مجلس مین میکند مجلس انتخاب میکند حالا مجلس شاید نخواهد از خارج

انتخاب بکند اما راجع به آن مسئله که آقای نواب فرمودند چون استامه بانک ملی الا آن در دست بنده نبود که ملاحظه کنم ولی باین است که این قانون جدید بنده ای است و قطعی است که هیچ خللی بوظایفی که بعهده نظار بانک ملی گذارده شده وارد نخواهد آورد برای اینکه این کار یکی از کارهای بانک ملی است هم اینکار و هم کارهای دیگری که بانک ملی میکند یعنی تمام امعالتن باید تحت نظر و تحت کنترل هیئت نظار باشد که آنها طرف اطمینان دولت و طرف اطمینان صاحبان سهام که فعلاً دولت است می باشد لهذا هیچ مخالفتی نخواهد داشت و این را صرفاً توضیح میدهم و رسماً عرض میکنم اما اگر استامه در دست بود مقابله میکردم مطالعه میکردم که آیا لازم است یک قیدی هم این جا اضافه شود پانه ولی چون اینجا صرفاً و بطور رسمی عرض کردم گمان میکنم که دیگر لازم نباشد که اینجا ذکر شود.
یعنی از نمایندگان - کافی است
دکتر طهری - مخالفم.

ولیس - بفرمایید
دکتر طهری - علت اینکه بنده مخالفت کردم با کلمات مذاکرات برای یک فرمایشی بود که آقای وزیر مالیه در طی صحبت فرمودند که باید توضیح داده شود بنده بگویم خود که فرمودند دو نفری را که مجلس باید مین کند ممکن است که از خارج از مجلس هم باشد در صورتیکه این جا تصریح دارد که باید نماینده باشد این را خواستم تذکر بدهم که میگوید از طرف مجلس شورای ملی دو نفر از نمایندگان.
وزیر مالیه - جای تعجب است که توجه فرمودند من بطور اختصار عرض کردم. عرض کردم منظوری است که تفتیش با مجلس است و حق با مجلس است می گوید یعنی یک نفری را مین میکند یک نفری در یک مطلب دیگری عرض کردم شاید پیش نیاید که بگویند مجلس یک کسی را از خارج مین کند این جا که ذکر شده است از خود اعضاء مجلس مین کند

باید این وقتی عضو این هیئت هستند که عضو مجلس میباشند
یعنی از نمایندگان - کافی است.
ولیس - آقایان که مذاکرات را کافی میدانند قیام فرمایند.
(اغلب برخاستند)

ولیس - تصویب شد . پیشنهادی از آقای عراقی رسیده است که آقای اسرهم درش نظر کرده اند قرائت می شود:
پیشنهاد آقای عراقی;
پیشنهاد میشود که ماده ۹ بعد از کلمه اردی بهشت نوشته شود (و اگر در آنتوق مجلس شورای ملی دائر نباشد در اولین جلسه که مجلس شورای ملی رسمی می شود انتخاب خواهد شد).

ولیس - آقای بیات با این پیشنهاد مخالفند اقا ؟
مرتضی قلیخان بیات - بلی
ولیس - بفرمایید
بیات - اینجا در خود ماده این عبارت هست که در اولین جلسه مجلس شورای ملی انتخاب بشوند و راجع به اردی بهشت آن قسمت هیئت وزراء است یعنی آن نماینده که هیئت وزراء مین میکند در اردی بهشت هرسال و نماینده که مجلس مین میکند در اولین جلسه مجلس شورای ملی است. عبارت ماده این است (مدت نمایندگی دو نفر نمایندگان مجلس شورای ملی و نماینده هیئت دولت یکسال بوده و در اولین جلسه مجلس شورای ملی و هیئت وزراء در اردی بهشت هرسال مین خواهند شد) این عبارت بنده کافئ است برای اینکه اولین جلسه معلوم است و همانطور که آقای وزیر مالیه فرمودند اگر مجلس دوطرفه یکسال مدتش متغی شد دو مرتبه که مجلس اقتضای یافت انتخاب می شود (صحیح است)

ولیس - آقای افسر شما میخواهید توضیح بدهید اقا ؟
افسر - آقای وزیر توضیح میدهند
وزیر مالیه - اینجا که در اردی بهشت نوشته شده است

راجع ببرد این منظور بوده است که در اولین جلسه مجلس شورای ملی در اردی بهشت نامه ای در اولین جلسه مجلس شورای ملی که در اردی بهشت تشکیل می شود آن دو نفر انتخاب خواهند شد ولی منظور آقایان در این جادو منظور بود یکی این بود که فرض بفرمایند در اردی بهشت انتخاب شده اند و دیرنماه یا ابراهامه مجلس متغی شد آنکه نباشد آنها یکسال دیگر باشند یکی این است که آنها در اردی بهشت شدند ولی در اردی بهشت آمده که اختیار آنها و صلاحیت آنها تمام می شود مجلس نسبت آنها باین قید اصلاح می شود.

ولیس - بنا بر این پیشنهاد هم قبول میشود . یک پیشنهادی از آقای شریعت زاده رسیده است .
پیشنهاد آقای شریعت زاده;
پیشنهاد میکنم عبارت ذیل به آخر ماده ۹ اضافه شود و اختتام دوره مجلس موجب تغییر دو نفر منتخب از طرف مجلس قبل از یکسال خواهد بود.

ولیس - آقای شریعت زاده
شریعت زاده - توضیحاتی که آقای وزیر مالیه دادند بنظر بنده صحیح است و بنده هم اصراری در تصویب این پیشنهاد ندارم منظور این است که انتخاب این اشخاص از طرف مجلس یعنی وضعت آنها ملازم با عزوبت آنها نیست . دو نفری که مبین شده اند آنها در مدت یکسال این مأموریت را خواهند داشت اعم از اینکه مجلس باشد یا نباشد (صحیح است) و حالا استرداد میکنم .
وزیر مالیه - بنده توضیح دادم عرض کردم مقصود همین است و تصور میکردم همین توضیح کافی باشد حالا اگر آقایان لازم میدانند قبول شود .
شریعت زاده - متذکر میکنم .
ولیس - پیشنهاد آقای نواب بنده پیشنهاد میکنم که در ماده ۹ اضافه شود این رسیدگی با وظائف هیئت نظار بانک ملی مخالفتی نخواهد داشت

رئیس - آقای نواب برآمدند
حسینعلی خان لوداب - این را خوبت صریح بفرمایند
 در جزو قانون که البته نباید مخالفتی داشته باشد که در
 آیه اسباب اشکال نشود.
ولیر مالیه - اجازه بفرمایید این پیشنهاد بکمرته
 دیگر خوانده شود

(بشرح سابق پیشنهاد قرائت شد)

ولیر مالیه - لفظ رسیدگی ندارد. ذکر نموده است
 و عرض میکنم این را نظارت بنویسید و بنده توضیح
 و مدام و عرض کردم مضافاً البته این مطلب بدیهی است
 و اساس آن آقای نواب صلاح بداند نوشته شود چه بنده هم مخالفتی
 ندارم اگر آقای نواب صلاح بداند نوشته شود که نظارت مذکور
 خلی نظارت نظر بانك وارد نخواهد آورد و بنده هم
 شخصاً مخالفتی ندارم
کازرولی - لازم نیست
رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - این مطلب قابل احتیاط است برای
 اینکه اگر استامنه بانك مرصع در صلاحیت هیئت نظر
 باشد در تنظیف این عمل باشد تنظیف اشکالی ندارد ولی
 اگر بانك باید قبلاً مذاکره شود و با استامنه مقابله شود
 و گمان میکنم ضرورتی نداشته باشد (صحیح است)

نواب - عرض کنم
رئیس - آقا در پیشنهاد که بکمرته بیشتر توضیح
 نمیشود داد. خوب مختصر بفرمایید
نواب - چون فرید داشتند خواست عرض کنم و
 توضیح بدهم که هیئت نظارت حق دارند استامنه بانك من
 حق میدهند که در کلیه این قبیل کار ها نظارت داشته
 باشد این يك حق مخصوص نیست منظور این است که
 این قانون که بگذرد در آیه اسباب اشکال نشود یعنی
 مانع نشود که آنها هم نظارت داشته باشند.

رئیس - آقایان که پیشنهاد آقای نواب را قابل توجه
 میدانند قیام فرمایند
 (عده کمی برخاستند)

رئیس - قابل توجه شد. آقای مجد شبلی در پیشنهاد
 شما توضیح داده شد دیگر عمل احتیاجاتن نیست مسز
 میندازید
مجلس خیالی - بل
رئیس - آقایانی که با ماده ۹ موافقت دارند قیام
 فرمایند.

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود.
 ماده ۱۰ - بیانك ملی اجازه داده میشود که تا اعاده
 اوضاع اقتصادی واستقرار تمهید تأدیبه طلا و اسعار خارجی
 در روی پایه طلا در سایر ممالک که بواسطه بحران عمل
 حاصل شده است از تأدیبه مسکوک طلا و بانكش طلا را اسعار
 خارجی در مقابل مسکوکات نقره و یا اسکناس های منتشره
 خود داری نماید ولی بانك مل مکلف خواهد که در مطران
 بدون محدودیت و در ولایات در حدود ذخیره مسکوک
 نقره خود در هر موفه که کسی تقاضا میکند بلا تأخیر اسکناسهای
 منتشره و مسکوکات نیکل را مبدل بریال نقره بنماید.

رئیس - آقای رهنما.
رهنما - عرض کنم در ماده ۱۰ بطوریکه قرائت شد
 تصریح دارد که (تا اعاده اوضاع اقتصادی و استقرار
 تمهید تأدیبه طلا و با اسعار خارجی در روی پایه طلا و
 با اسعار خارجی در مقابل مسکوکات نقره و یا اسکناسهای
 منتشره خود داری نماید) بنده میخواستم سؤال کنم
 که منظور چیست در ماده دوم که مینویسد از اول فروردین
 این قانون اجرا میشود و معین میکند که پولهایی که
 بحران می افتد عبارت است از يك پهلوی و نیم پهلوی
 و مسکوکات نقره نیم ریالی و يك ریالی سی بنابرین
 این يك پهلوی واحد پول طلاست و در ماده ۱۰ ذکر
 میکند که بیانك ملی اجازه داده میشود که تا اعاده اوضاع
 اقتصادی و استقرار تمهید تأدیبه طلا و با اسعار خارجی در روی
 پایه طلا در سایر ممالک که بواسطه بحران عمومی حاصل
 شده است از تأدیبه مسکوک طلا و با شش طلا و با اسعار

خارجی در مقابل مسکوکات نقره و با اسکناسهای منتشره
 خود داری نمایند) اگر يك پهلوی و نیم پهلوی از اول
 فروردین بحران می افتد خود داری بانك مل در مقابل
 این چیست این پول را بچی است اگر رایج است که وقتی
 مینرند آنجا ریال میدهند بایستی در مقابلش يك پهلوی نیم
 پهلوی هم بدهند و اگر نه شده است آنوقت میزان نقدی
 منزول میشود برای اینکه ما صواب را همین کردیم که چند
 ریال يك پهلوی باشد اگر صد ریال يك پهلوی باشد ولی
 این معادله قضی باشد خوب مثل حالا میشود و ممکن
 است حکم امروز را پیدا کنند. مثل اشرفی که بگرفت
 مثلاً قبضتیش در هزار است يك وقت پنجاه هزار آنوقت
 نسبت این ریال با پهلوی هم همینطور میشود یعنی امروز
 که ما قانون را بگذرانیم و بگوئیم صد ریال يك پهلوی
 است ولی در عمل با بنییم چه پیشی میآید اینطور نباید
 باشد که مثلاً جدیدی در هزار با بیشتر یا کمتر فرق داشته
 باشد این یکی. يك وقت هم این است از طرف دیگر
 باید دید واقعاً این يك پهلوی ما هم پهلوی چاپ میشود
 یا نه اگر چاپ میشود خوب بطور میشود این وطرز
 قیامش بطور میشود و اینهایی که شرب میدهند و سکه
 کرده اند و موجود است اینها همین طوری میداند با بحران
 می افتد یا بحران معینی می افتد این را توضیح بدهند.

ولیر مالیه (پشت کرسی خطابه) - جواب آقای
 رهنما را از اینجا عرض میکنم برای اینکه صدای بنده
 بجز برسد و آقایان توجه بفرمایند میفرمایند يك چیزی
 بجز بریان بیاقتد و یکی هم رایج باین این دو مطلب است
 يك وقت ممکن است رایج هت البته سکه هم می شود
 ولی در جریان نیست این اشکال هائی که ما داریم اسکناس
 که در مقابلش ذخیره دارد پول ذخیر دارد بقول فرنگی
 ها بنام کروتور و بنی ذخیره در مقابلش داشته باشد که اعتبار
 این اسکناس بواسطه آن ذخیره است که آنجا خوباید
 است چه بما بدهند چه لافندند اما میدانید سکه این آنجا
 خوباید است و اعتبار است. در بعضی ممالک بلکه در
 اغلب ممالک دنیا تا وقتی که بحران نبود اسکناس را که

میپردی آنچه که در مقابلش بودفوری میدادند در این نقره
 آمد بدهند در ممالک خارجیه وقتیکه میبرد بدیلتار بایدست خود
 باید میدادند فوراً ولی حالا بواسطه این بحران عمومی البته
 اطلاع دارند که درخیل از ممالک با وجود بانک که هر يك
 ممالک را اینکه در مقابل اسکناس وجود ملاحظه مذهبک درست
 اشخاص نمیدهند برای اینکه از بیرون وقتن از مملکت و از
 خریدنش از خییل چیز ها مانع شوند و طلا را محفوظ
 نگاه دارند ما در مقابل اسکناس تنها نقره نخواستیم داشت
 پهلوی طلاست و پهلوی برای نقره استعمال نمیشود و طلاست
 ولی همینطور که فرمودید پهلوی ممکن است صد ریال
 باشد یا ممکن است بیشتر یا کمتر شود ولی هر پهلوی ممال
 صد ریال است ولی در عمل وقتی که بحران پیدا کرد
 ممکن است بیشتر از صد ریال باشد ممکن است کمتر چرا
 الان يك لیره انگلیسی بیست شلینگ است مادامیکه در
 مقابلش طلا بدهند وقتی که در مقابلش طلا ندارند ممکن
 است بیشتر شود ولی اسار وقتی که در مقابلش طلا ندارند
 ممکن است که نسبت به نقره بالا و پایین برود ولی اساس
 محفوظ است در مقابل اسکناس بقدر کافی ذخیره داریم
 یعنی ذخیره نقره و نقره این خواهد بود و ذخیره اسکناسی
 خواهیم داشت و ذخیره طلا هم موجود است با شش طلا را هم
 سکه خواهیم کرد و پهلوی سکه خواهد شد و بطور سکه
 در بانك ملی در انجائی که ذخیره اسکناس محفوظ میماند
 نگهداشته خواهد شد و شاید از آقایان هم دعوت شود که
 تشریف بیاورند و با چشم خودشان ببینند شاید هم فقط
 آقایان بلکه هم مردم ببینند در پشت شیشه به بینند ما الان
 با همین وسائل خودمان یعنی غیر از اسعار خارجی مان
 و ذخیره اسعار خارجی هم که هست و هم باید تدارک شود
 يك میلیون مثقال طلای خالص شش داریم برای ذخیره
 همین کار فوراً تخصیص داده خواهد شد و این البته سکه
 هم میشود شمش هم میشود و آنچه گذارده میشود ولی
 بحران افتادنش يك مطلب دیگری است ممکن است يك
 مملکتی صلاح خودش را نداند که امروز طلا را بحران
 بیندازد و ممکن است بحران بیندازد و اینرا باید عرض

کنم که در آن ارفانی هم که اسکناس های مالک خارجه در مقابلش طلا بود باز گرفتن طلا آسان بود و طلا نمیدادند و در مقابلش شراطی بود و در ضمنی مالک کتر از صد هزار گرم یا پانصد هزار گرم بکجا نمیشد گرفت بعد از چنگ هم کسبیکه يك ورفه اسکناس میبرد به بانک در مقابلش طلا نمیدادند با وجودی که قانون دادن طلا بر جا بود حالا که در غیبل از مالک که اساس پولشان بر طلاست این چیز برداشته شده است یعنی بانک دولتی امتناع میکند در اینکه وقتی که اسکناس پیش میدهند فوراً طلا بدست اظهار کننده بدهد ولی مملکت طلا را ذخیره های را دارد و باید هم داشته باشند

رئیس - آقایانیکه با ماده دم موافقت دارند قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد ماده یازدهم قرائت میشود ماده یازدهم - انتشار اسکناس پیش از مبالغ معینه در این قانون اکیداً ممنوع است انتشار اسکناسهای اضافی در هر دفعه منوط با اجازه مخصوص است که باید بر طبق قانون مخصوص تحصیل شود

رئیس - اشکالی نیست (گفتند - غیر) موافقت باماده یازدهم قیام فرمایند

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد . ماده دوازدهم

ماده دوازدهم - صدور طلا و ورود نقره در هر موقع که برای احتیاجات مسلم اقتصادی مملکت لازم شود توسط بانک مل و بر حسب اجازه مخصوص هیئت دولت بعمل خواهد آمد .

رئیس - اشکالی نیست (غیر) موافقت باماده ۱۲ قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . ماده سیزدهم

ماده ۱۳ - کلیه کسانی که از قبول پول رایج مملکت

ببرود همین کار را میکنند که يك مقداری از پولشان کم میکنند حالا بنده توجه دولت را جلب میکنم که يك مراقبت نامی داشته باشند که از این پیش آمد جلوگیری کنند

ولتر مالیه - مسئله پول جدید در هر مملکتی که پیش میآید مسئله اعتماد و اطمینان عمومی است که البته برای رواج هر پولی از لوازم اولیه است و بنده میخواهم باین مناسبت عرض کنم که تمام آنچه که برای این کار لازم است آقایان بلااحاطه فرمودند که در قانون پیش بینی شده حالا هم برای رفع نگرانی آقای فرحند شفاً عرض میکنم که در این باب هیچ قصوری نخواهد شد البته در قانون بلااحاطه فرمودند که بانک ملی ایران مکلف است که هر کس مسکوک فعلی را بیآورد مسکوک جدید باید بدهد و اگر غیر از این بود میکنند از اول فروردین یا تا آخر فرودین موقوف است و ما امروز داریم که شرایطش را میخواشتم باقی وزیر مالیه تذکر بدهم و مکرر هم مذاکره شده است و حالا بیشتر موقعیت دارد که آقای وزیر مالیه و هیئت دولت توجه بفرمایند که بعد از تصویب این قانون شروع به تغییر پول میشود چه اسکناس و چه قران و این پولهایی که در دست مردم است و شکسته است و سائیده شده است و خیلی هم زیاد است و يك جهات برای اشکال و زخم مردم ممکن است که بانکها و صرافها فراهم کنند بنده عقیده ام این است که يك توجه مخصوص باید بشود یعنی هیئت دولت حکم کند که آنچه مسکوک معیوب است (حالا یا در صورتی نامه دولت هست یا در نظامنامه) که مسکوک سوراخ و شکسته را با يك صرفی باید تبدیل کنند و سایر مسکوکات را که سائیده باشد مجبور بانکها قبول کنند حالا بعلاوه اینکه آن مسکوک شکسته و سوراخ را قبول نمیکند در سائیده ها هم اشکالی میکنند که بالاخر مجبور میشوند که يك مبلغی را از کسی که پول دارد بدهد تا اینکه قبول کنند بالاخره يك موفی است برای اینکه يك بهانه بدست بیاید و منافعی بانکها و صرافها ببرد مردم هم می بینند چون پول از جا

میرود همین کار را میکنند که يك مقداری از پولشان کم میکنند حالا بنده توجه دولت را جلب میکنم که يك مراقبت نامی داشته باشند که از این پیش آمد جلوگیری کنند

ولتر مالیه - مسئله پول جدید در هر مملکتی که پیش میآید مسئله اعتماد و اطمینان عمومی است که البته برای رواج هر پولی از لوازم اولیه است و بنده میخواهم باین مناسبت عرض کنم که تمام آنچه که برای این کار لازم است آقایان بلااحاطه فرمودند که در قانون پیش بینی شده حالا هم برای رفع نگرانی آقای فرحند شفاً عرض میکنم که در این باب هیچ قصوری نخواهد شد البته در قانون بلااحاطه فرمودند که بانک ملی ایران مکلف است که هر کس مسکوک فعلی را بیآورد مسکوک جدید باید بدهد و اگر غیر از این بود میکنند از اول فروردین یا تا آخر فرودین موقوف است و ما امروز داریم که شرایطش را میخواشتم باقی وزیر مالیه تذکر بدهم و مکرر هم مذاکره شده است و حالا بیشتر موقعیت دارد که آقای وزیر مالیه و هیئت دولت توجه بفرمایند که بعد از تصویب این قانون شروع به تغییر پول میشود چه اسکناس و چه قران و این پولهایی که در دست مردم است و شکسته است و سائیده شده است و خیلی هم زیاد است و يك جهات برای اشکال و زخم مردم ممکن است که بانکها و صرافها فراهم کنند بنده عقیده ام این است که يك توجه مخصوص باید بشود یعنی هیئت دولت حکم کند که آنچه مسکوک معیوب است (حالا یا در صورتی نامه دولت هست یا در نظامنامه) که مسکوک سوراخ و شکسته را با يك صرفی باید تبدیل کنند و سایر مسکوکات را که سائیده باشد مجبور بانکها قبول کنند حالا بعلاوه اینکه آن مسکوک شکسته و سوراخ را قبول نمیکند در سائیده ها هم اشکالی میکنند که بالاخر مجبور میشوند که يك مبلغی را از کسی که پول دارد بدهد تا اینکه قبول کنند بالاخره يك موفی است برای اینکه يك بهانه بدست بیاید و منافعی بانکها و صرافها ببرد مردم هم می بینند چون پول از جا

میرود همین کار را میکنند که يك مقداری از پولشان کم میکنند حالا بنده توجه دولت را جلب میکنم که يك مراقبت نامی داشته باشند که از این پیش آمد جلوگیری کنند

ولتر مالیه - مسئله پول جدید در هر مملکتی که پیش میآید مسئله اعتماد و اطمینان عمومی است که البته برای رواج هر پولی از لوازم اولیه است و بنده میخواهم باین مناسبت عرض کنم که تمام آنچه که برای این کار لازم است آقایان بلااحاطه فرمودند که در قانون پیش بینی شده حالا هم برای رفع نگرانی آقای فرحند شفاً عرض میکنم که در این باب هیچ قصوری نخواهد شد البته در قانون بلااحاطه فرمودند که بانک ملی ایران مکلف است که هر کس مسکوک فعلی را بیآورد مسکوک جدید باید بدهد و اگر غیر از این بود میکنند از اول فروردین یا تا آخر فرودین موقوف است و ما امروز داریم که شرایطش را میخواشتم باقی وزیر مالیه تذکر بدهم و مکرر هم مذاکره شده است و حالا بیشتر موقعیت دارد که آقای وزیر مالیه و هیئت دولت توجه بفرمایند که بعد از تصویب این قانون شروع به تغییر پول میشود چه اسکناس و چه قران و این پولهایی که در دست مردم است و شکسته است و سائیده شده است و خیلی هم زیاد است و يك جهات برای اشکال و زخم مردم ممکن است که بانکها و صرافها فراهم کنند بنده عقیده ام این است که يك توجه مخصوص باید بشود یعنی هیئت دولت حکم کند که آنچه مسکوک معیوب است (حالا یا در صورتی نامه دولت هست یا در نظامنامه) که مسکوک سوراخ و شکسته را با يك صرفی باید تبدیل کنند و سایر مسکوکات را که سائیده باشد مجبور بانکها قبول کنند حالا بعلاوه اینکه آن مسکوک شکسته و سوراخ را قبول نمیکند در سائیده ها هم اشکالی میکنند که بالاخر مجبور میشوند که يك مبلغی را از کسی که پول دارد بدهد تا اینکه قبول کنند بالاخره يك موفی است برای اینکه يك بهانه بدست بیاید و منافعی بانکها و صرافها ببرد مردم هم می بینند چون پول از جا

میرود همین کار را میکنند که يك مقداری از پولشان کم میکنند حالا بنده توجه دولت را جلب میکنم که يك مراقبت نامی داشته باشند که از این پیش آمد جلوگیری کنند

ولتر مالیه - مسئله پول جدید در هر مملکتی که پیش میآید مسئله اعتماد و اطمینان عمومی است که البته برای رواج هر پولی از لوازم اولیه است و بنده میخواهم باین مناسبت عرض کنم که تمام آنچه که برای این کار لازم است آقایان بلااحاطه فرمودند که در قانون پیش بینی شده حالا هم برای رفع نگرانی آقای فرحند شفاً عرض میکنم که در این باب هیچ قصوری نخواهد شد البته در قانون بلااحاطه فرمودند که بانک ملی ایران مکلف است که هر کس مسکوک فعلی را بیآورد مسکوک جدید باید بدهد و اگر غیر از این بود میکنند از اول فروردین یا تا آخر فرودین موقوف است و ما امروز داریم که شرایطش را میخواشتم باقی وزیر مالیه تذکر بدهم و مکرر هم مذاکره شده است و حالا بیشتر موقعیت دارد که آقای وزیر مالیه و هیئت دولت توجه بفرمایند که بعد از تصویب این قانون شروع به تغییر پول میشود چه اسکناس و چه قران و این پولهایی که در دست مردم است و شکسته است و سائیده شده است و خیلی هم زیاد است و يك جهات برای اشکال و زخم مردم ممکن است که بانکها و صرافها فراهم کنند بنده عقیده ام این است که يك توجه مخصوص باید بشود یعنی هیئت دولت حکم کند که آنچه مسکوک معیوب است (حالا یا در صورتی نامه دولت هست یا در نظامنامه) که مسکوک سوراخ و شکسته را با يك صرفی باید تبدیل کنند و سایر مسکوکات را که سائیده باشد مجبور بانکها قبول کنند حالا بعلاوه اینکه آن مسکوک شکسته و سوراخ را قبول نمیکند در سائیده ها هم اشکالی میکنند که بالاخر مجبور میشوند که يك مبلغی را از کسی که پول دارد بدهد تا اینکه قبول کنند بالاخره يك موفی است برای اینکه يك بهانه بدست بیاید و منافعی بانکها و صرافها ببرد مردم هم می بینند چون پول از جا

ملکیت دولت باید تمام وسائلی که موجب حصول امنیت و اعتماد عمومی از حسن عقیده دولت است فراهم کند و وقتی که کرده است البته وظیفه خودش را ایجاب داده است و امیدواریم همینطور هم بشود بهین جهت عرض میکنم در خصوص پول سالیانه که گفته میشود دولت منتشر میشود آقای وزیر مالیه باید متوجه باشند که این پولها در نتیجه کار اینطور شده است و هیچکس هم تقصیری ندارد این پول رایج است و هر پول رایجی هم معادله میکند با آن میزان طلائی که در موقع رواجش در دنیا جریان داشته بنا بر این اگر شما میدهد قیمت رایجش را میدهد که معادله میکند با آن طلائی که در موقع رواجش معادله میکرد عرض دیگری که بنده داشتم برای تذکر است در ماده ۱۴ قید شده است که این قانون پس از تصویب مجری خواهد شد بیهی است نظر این است که بلافاصله پس از تصویب بموقع اجرا گذارده میشود و اگر غیر از این بود تابع قواعد عمومی میشد زیرا هیچ قانونی معنی ندارد که قبل از تصویب اجرا شود البته بعد از تصویب است حالا کی اجرا میشود ۲ وقت اجرائش را چون معین نکرده اند تابع قواعد عمومی است یعنی پس از انتشار در صورتیکه نظر دولت و نظر مذاکرانی که شده بنظر میرسد منظور این است یک قسمتی از اول فروردین است و قسمتهای دیگر بلافاصله

ولیر قالیه - قسمت اول فرمایشاتشان يك قسمت دارد و آن اینست که نقره در مقابل طلا نیست نقره آهن در مقابل طلا بود ریال را مبادلینچقران و شش قران میشد فرض کرد ولی همین قیمت ذاتی خودش را دارد نمکراست که بعضی اوقات يك نقره بقران بیک قران نمی آرزیده و يك كندم یا چهار كندم یا نیم نخود هم کتر شود بعضی اوقات هم ممکن است نقره قران شود و بقران هم تجاوز کند ولی این معلوم است که يك مثقال نقره دارد یعنی چهار کرام و ۱۴ سانی کرام نقره خالص دارد و ارزش دارد بهمان اندازه که چیز است و البته منظور این

نست سکه مردم يك چیزی بدهند بواسطه رواجش و سکه اش مثل قرانهای حالیه هست منتها قرانهای خیلی تازه و صاف و بلك و از وزن هیچ كتر ندارد و سالیانه هم نیست اما مسئله جاری شدن قانون از قبل از فروردین عرض میکنم که ما از اول فروردین جاری میشود اسکلتها از اول فروردین بموقع اجرا گذاشته میشود ولی هیچ دلیل ندارد که ما تمام مواد این لایحه را بگیریم از حالا بموقع اجرا گذارده شود در صورتیکه امروزه قانون تصویب میشود همین فردا هم بلك میتواند ۲۵۰ مایوت ربانی که پیش اجازه دادید سفارش بدهد. ممکن است از فردا هم حکمش جاری شود اگر چه ماضی نداریم آن قسمت را فعلاً تسریع کنیم ولی البته قانون از حالا جاری شود بهتر است و باید مقدمات کار از حالا تهیه و انجام شود تا بمبارکی انشاء الله از اول سال بجرین بپنشد.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است
ولیس - چون آقای انس همیشه محتاط هستند ما هم عمل با احتیاط میکنیم یعنی رأی بگیریم بکلیات مذاکرات آنگاه باینکه مذاکرات را کافی میدانند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)
ولیس - تصویب شد. رأی بگیریم بجموع لایحه آنگاه باینکه موافق هستند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)
ولیس - تصویب شد. اگر اجازه میفرمائید دوساعت تنفس داده شود (صبح است) الان یکساعت بعد از ظهر است سه ساعت بعد از ظهر مجلس میسکیم و کار بودجه ملکیتی را تمام میکنیم (در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل و بلافاصله ساعت اعلان چهار بعد از ظهر) مجدداً بریاست آقای **دادگر تفکیر گردید**
۵- شور و تصویب لایحه بودجه ۱۳۱۱ **ملکیتی**
ولیس - خبر کیسیون بودجه راجع به بودجه ملکیتی مطرح است

خبر کیسیون
 کیسیون بودجه لایحه بودجه سال ۱۳۱۱ را با حضور آقای وزیر مالیه تحت شور قرار داد و بالاخره تقدیمی موافقت نموده و عین ماده پیشنهادی دولت را برای تصویب تقدیم مجلس شورای ملی نمیشد.
ولیس - عین ماده واحده پیشنهادی دولت قرائت میشود:

ماده واحده - مجلس شورای ملی بودجه سال ۱۳۱۱ ملکیتی را (باستثنای عواید حق الامتیاز- از نقت جنوب از بابت سال ۱۹۳۱ میلادی که در سال ۱۳۱۱ وصول دیس از وضع معادل منتظرار بهلوی از آن بقیه بحساب ذخیره ملکیتی منظور خواهد شد) مطابق صورت ضمیمه که از جهت عایدات بمبلغ چهار صد و بیست و یک مایون و چهار صد هزار (۴۲۱۴۰۰۰۰) قران و هفتصد و هشتاد و چهار هزار (۷۸۴۰۰۰) لیره و از حبت مخارج بمبلغ چهار صد و بیست و یک مایون و سیصد و نود و نه هزار و هشتصد و هشتاد (۴۲۱۳۹۹۹۷۰) قران و چهار صد و هشتاد و یکصد و هشتاد و شش (۴۰۷۱۷۶) بهلوی باقی میماند تصویب و به وزارت مالیه اجازه میدهد که مخارج ملکیتی را اعم از حقوق و مصارف ماهیانه از ابتدای سال ۱۳۱۱ در حدود اعتبارات مرسومه در صورت ضمیمه و مطابق بودجه تصویبی ۱۳۱۰ تا حدی که اعتبارات مرسومه در بودجه های تفصیلی در بودجه های ۱۳۱۱ دارای اعتبار میباشد بپردازد تا بودجه های تفصیلی که بایست تا آخر فروردین ماه ۱۳۱۱ به کیسیون بودجه شورای ملی پیشنهاد شود از تصویب کیسیون مزبور گذشته و از تاریخ تصویب کیسیون بودجه های مذکور را مطابق تصویب کیسیون بپردازد و در تحت وجهی بابت اعتبارات سالیانه مخارج غیر ثابتی منظور در بودجه وزارت خانه ها و ادارات (باستثنای مواردی که مشمول قانون مرسومه ۱۴ دیماه ۱۳۱۰ بوده باشد) مطلقاً موقوف تصویب بودجه ها از طرف کیسیون بودجه خواهد شد.

ولیس - ماده واحده مطرح است. آقای دبیر **طباطبائی** دبیر - اولاً جای نصیحت خود وقتی است که بودجه سال جدید از حبت عایدات بلك مبلغ معنی جوی برش علاوه شده و از حبت مخارج هم تکان و توازن بودجه ما است نسبت بسال جدید و بلك بهلوی هم علاوه شده است ثانیاً دیشب در فراکیسیون اگر چه تقریباً چهار ساعت در اطراف همین لایحه صحبت شد اعتراضاتی که آقا بان داشتند با سؤالاتی که داشتند آنجا گفتند دولت هم يك جواب مالتی داد ولی در این ماده واحده بنده يك سؤالی داشتم و بلك اعتراضی داشتم چون شب گذشته عرض نکردم خواستم اینجا عرض کنم ما سؤالی بنده راجع این است که در این لایحه یعنی در افراط متفرقه خیلی نوشته میشود. مثلاً مالیات مستقیم متفرقه مالیات غیر مستقیم متفرقه و لایحه بودجه وزارتخانه نوشته میشود و عواید متفرقه عواید کمرک متفرقه بنده عقیده ام این است که در بودجه ملکیتی عنوان متفرقه بدون اسم نوشته نشود. نظرم هست چند سال پیش از این بلك مالیات خلاف قانونی در آذربایجان اداره مالیه از يك کسی گرفته بود آن شخص مراجعه بپننده کردند بنده مراجعه بوزارت مالیه کردم تحقیق کردم بالاخره جوابی بپننده دادند و آن این بود که اگر چه این مالیات صریحاً در قانون نیست ولی چون در ضمن بودجه عنوان متفرقه تصویب شده بود ما کتر بقی این را بنده عقیده ندارم که عنوان متفرقه در بودجه وزارت این را خوبت آقای وزیر مالیه توضیح بدهند که مقصود از متفرقه در اینجا چیست و بعد هم بلك اصلاحی داشتم و آن اینست بعد از جمله در حدود اعتبارات مرسومه در صورت متضمه مطابق بودجه تصویبی ۱۳۱۰ نوشته شود با رعایت مواد قانونی بودجه سنه مزبور چون بلك مواد قانونی هم داریم باید آهم ملحوظ شود آن جمله هم باید اینجا علاوه شود **ولیر ملاحظه (آقای نفی لاده)** - قبل از اینکه داخل مذاکره موضوع بودجه بشوم لازمست يك استثنای که در خود ماده واحده شده است آن را عرض کنم و منقید میکنم که آقا اصلاح بفرمایند آنجا که نوشته است منتظر اولیره

باشنایی عوائل حق التیاریه ده هزار لیره است چون
مقتضای پهلوی نوشته شده در عایدات باید ده هزار لیره
نوشته شود این را منشی دارم اشتباه قلمی شده است .
واما اولاً قراچ به نظر بلطف و حسن ظنیکه فرمودند راجع
به بودجهها و اینها بنده لازم میدانم عرض کنم که زیاد
بودن عایدات و تزیین و انتظام بودجه و مراتب حسن
ظن و بالاخره نظایر لغتی که فرمودند راجع به بنده
نیست مربوط به تشریحی ملک و تشریحی دولت است
(نایندگان - صحیح است) و ترقی نام شعب ادارای
دولت است بنده اینجا با هیچ سهمی ندارم یا جنبی
جزئی ولی آن چیزی که اینجا راجع به خوشحالی خود
بنده است همیشه آخر سال است که از مثال گذشته
برون آمدم وقتی که بنوامین تا آخر سال مخارج را
برسانیم اول سال هر چه بنویسم تا یک اندازه پیشینی
حسبی است البته نمی توانم قضا بچشم که اقتدای عایدات
داریم یا نداریم ولی البته باید پیشینی پیشی بود عایدات
و هم چنین مخارج را می نویسم ولی همیشه انسان
کمال ایدواری را دارد و همه جید با باید بکشد و
همه با هم بکند تا بنوامین آخر سال مخارج ملکونی را
برساند. این یکی از ارکان عمده مملکت داری است
خصوصاً در این ایام که بحران عمومی در دنیا است و
بحرانهای اقتصادی و مالی را در دیدن بحران اقتصادی
میادیت و هر ملکونی که بودجه اش نامدل نداشت بنده
پاشکست بخورد نمواند بودجه اش را برافزاد شده
پزشکی باو وارد می آید و گاهی هم از جهت اقتصاد
مالی مختل می شود و اینکه بنوامین تا آخر سال برسانیم
البته باز عاید بنده نیست همه اش و همه با هم کمک
میکنند نمیکنند مجلس شورای ملی و هیئت دولت
و نمایانسانیکه در هیئت دولت هستند آنچه که عاید خود
بنده شده ضعیفاً باید عرض کنم این است که هر
وزیر مالیه که بخواهد بودجه را تا آخر سال به نامدل
نگاه دارد و خرجها را به آخر برساند باید نتواند
هزار تر را پیشین را بقرول معروف به تن بهاد و هر
سال که بگذرد عمده نتایجها زیاد می شود و ما این

نتیجه ها را برای خودمان قبول میکنیم و آرزوی که
این کار نتفود در ممالک خارجه می گویند آن
وزیر مسالیه که مقبول عامه بشود پولر بشود
دلیل بر این است که آن وزیر مسالیه کز
خودش را خوب انجام نداده است و ما این کار را
بکنیم و زحمت بکنیم در بعضی مواقع هم بعضی قاضیها
را قبول نکنیم تا بنوامین به آخر سال برسانیم چاره غیر
از این نداریم اگر همه قاضیها را قبول کنیم در اول
سال پول مثل سیل داده می شود اما در اواسط سال
می تلفد و شکست می خورد. اما راجع به متفرقه که
منترقه در رسال گذشته هم مینویسود بود ولی راجع این
چیزهای نیست مالیاتی که بدون قانون باشد و این تک
برعکس احتیاط با وسوسه با دقتی است که هیچ چیزی
بدون قانون بدون اینکه در بودجه پیش بینی نشود
باشد گرفته نشده است بعضی هر عایدی که از هر مرامی
دولت باید گرفته شود باید در بودجه باید وزارتخانه ها
و ادارات دولت در همه جا این طور است علاوه بر
مناج عایداتی که دارند مثلاً وزارت مالیه تذکره دارد
گمرک دارد دهر وزارتخانه یک خرده بر عایدات
هم هست که آن عمده اش ناشی می شود از فروش
اسباب کهنه با شکست سندی وارد میز دارمی شده
در بعضی جاها اوراق قرضی و این قبیل چیزها دارد
که اینجا نوشته شده بنده سرصاحب عرض میکنم غیر از
این هیچ چیزی که باعث نگرانی باشد نیست و برای
هر وزارتخانه یک مقدار کمی است مثلاً برای وزارت
طرق و شوارع ۲۵ تومان است اگر میخواسته از
چندین صد هزار فرم آدم بنوامین غیر قانونی چیزی
بگیرند ۲۵ تومان نمی شد مثلاً در تخلیه بعضی چیزها
می ماند فرض فرمایند صاحب بخارد یک وقت فروش
می رود. متفرقه مستقیم و غیر مستقیم داریم مثلاً تمام
فصول و تمام عواید ملکونی را نمی شود از این تا آخر
نوشته برای اینکه عمده عایدات نیست سی قلم است که
نوشتم اما غیر عمده عایدات را که ده تومان و پانزده تومان
است نمی شود نوشت چندین صد قلم می شود اینکه
متفرقه غیر مستقیم اینجا نوشته است حراج است و
بعضی جاها جرایم قانونی که می آید. آنچه که متولیه

مستقیم و غیر مستقیم یکی نیست و هفت تومان یکی
نست و پنج تومان و این ها که باین مقدار است
از فروش اسباب کهنه است و غیر از این چیزی نیست
دیگر - اسلامی پیشنهاد کردم چطور.
رئیس - آقای موید احمدی

موید احمدی - بنده حقیقتاً امروز خیلی خوشوقت دارم
چون دولت بوجدن موضوع قرض دارم اولاً مطابق
قانون اساسی بودجه سال ۱۳۱۱ در ۲۲ آخر ۱۳۱۰
و مجلس مقدم کرده اند که سالها آرزو داشتیم و حالا
تقریباً دو دوره است که این قضیه انجام شده است موضوع
دوم راجع به تکافوف بودجه است که سالها از اول
مشروطه با نظرفه هر کس اطلاعاتی لبست به جمع و
خرج ملکونی پیدا کرده همیشه کسر بودجه داشتیم
حالا جمدها بودجه مان تکافوف کرده علاوه یک
پولهای هم از عایدات قمت جنوب ذخیره داریم و پول
قد و شکر هم داخل در این موضوع نیست و علیحد
است و دارای یک مبلای در ذخیره بابت عایدات قد و
شکر هستیم و یک موضوع دیگر که بتبینه بنده آتم
نبای ۴۵۰ است آن شامل صادرات و واردات ملک
است که مطابق احصایه که اخیراً از اداره تجارت
بمتر شد صادرات و واردات مملکت هم مشابهت دارد
اینهم واقعاً یک خوشحالی است که سالها آرزو داشتیم
با شکر در پیشرفت و حسن مراقبت دولت در این
نسبت این است یعنی نکات و منالیه در بودجه عمومی
ملکونی بظن بنده رسید که برض آقای وزیر مالیه
برسانیم این موضوعاتی که بنده ملقت ندعم آنها را
برایمانند بنیبن چه تزیین است یک موضوع عرض بنده
راجع بایادات راه آهن جنوب و شمال است عایدات
راه آهن با آیدانک و دریاچه ارومیه بوجب قانون
بخصوصی باشد که خرج تکمیل خودش بشود عایدات
راه آهن یله رواج هم باز قانونی از مجلس گذشت که
آهم خرج خودش بشود (آفسر - یله بازار) یله
یله بازار ریش لکن عیالک بلای از عایدات قدو شکر
چهار ساله خرج راه آهن جنوب و شمال می شود فعلاً

یک عایداتی دارد قانونی هم بنیاید بگذرانیم که عایدات جزء
پول نقد و شکر بشود و خرج خودش بشود چون همجوق قانونی
نکندر انبندم در این بودجه هم اسمی از این برده نشده از این جهت
این را خواستم سؤال کنم که در کجا منظور کرده اند
که هر چه پول که هر چه عایدات دارد عیالک راه آهن
شمال و راه آهن جنوب هر چند عایدات دارد اینها را
بودجه جمع باید تکادار با اینکه قانونی پیشنهاد مجلس
بشود که عایدات جزء عایدات قدو شکر صرف خودش
بشود در هر صورت باید در یکجائی این مسئله تذکر
داده شود که این عایدات در کجا باید منظور شود .
این یک موضوع عرض بنده خواست میکنم آقای وزیر
مالیه توجه فرمایند تا جواب بنده را مینظر و مینظرند
این موضوع تذکر اول بنده بود موضوع دوم از قراری
که بنده اطلاع پیدا کردم و دیشب هم در فرا کسیون
توضیحی در این موضوع داده شد مدارس صنایع که در
ایران داشته آنها از وزارت معارف خارج شده و یاداره
کل صناعت داده شد یک مدرسه صنایع هم در طهران داریم
که با آنها هم است یعنی ملکونی اداری هستند و دولت
ایران یک بودجه بان میدهد و میخواستن اینرا هم سؤال
کنند این مبلغی که برای اداره کل صناعت نوشته شده
که تقریباً ده میلیون و خرده قران است بودجه مدرسه
صنایع هم جزء همین است آن خارج است. این دو موضوع
یک موضوع عرض دیگری داشتیم که در سال گذشته خاطر
می آید در همین موقع برض دولت رساندم و حالا هم باز
تذکر میبدم تقریباً در سال گذشته سی هزار تومان عایدات
مدارس در بودجه نوشته بود و اسالیب بیست هزار تومان
کذاشته شده بنده در سال گذشته استدعا کردم از دولت
که وقتی یک بودجه چهل و دو ملیونی داریم بیاییم
مدارس را بجای کنیم و این بیست هزار تومان را
ازش صرف نظر کنیم اولاً بیایم قبلی نیست و ثانی براین
از تعلیم و تربیت یک مالیاتی گرفتن خوب نیست و حالا
بنده می بینم که مثلاً در همین بودجه سیصد هزار تومان

پیش بینی شده برای مخارج غیر مرفیه که اگر برای دولت پیش نیاید ممکن است این را دولت و هفتاد هزار تومان بپوشد که این بیست هزار تومان را برداریم و از عایدات مدارس صرف نظر کنیم (چند نفر از نمایندگان صحیح است) عاقلتر ما هم عرض میکنم بلك اشكناح این را فکر نکنید آدم بگوید خوب بچه های اعیان و اشراف مدرسه میروند بلك حتی بدهند لکن اینطور نیست اولاً آنها بچه ها شان را اغلب باروبا میفرستند و ثانیاً از آن اغلب فقیران الان خود بنده اطلاع دارم از کرمان صد و دو بیست تا هستند که در طهران تحصیل میکنند و اغلب فقیرند و حالا يك زحمتی برایشان تولید شده که باید برودن تعلیمه و اوقالی خودشان را ثابت کنند آوقت مفاقد و البته میدانید برای يك طفل محصلی غریب در طهران برود در تعلیمه ثابت کنند که من مفلس (اگر) بچه زحمتی (این يك كار خیلی مشکلی است بنده عقیده‌ام این است که دولت بلك نوجهی نسبت به امانه محصلین و عامه مردم بکند و از این بیست هزار تومان صرف نظر بکند بودجه مان هم طوری نبود سید هزار تومان برای مخارج غیر مرفیه کفالتش ایم دولت و هفتاد هزار تومان باشد اینهم بلك موضوع عرض بنده است که لازم دارم عرض کنم یکی دیگر در بودجه وزارت پست و تلگراف يك مبلغی گذارده شده برای سبکدستی البته دولت خودش در نظر میگیرد تقاضی که اهمیت دارد و الا هم قدامت را ملاحظه میکنند لکن ما طبقه داربر که يك تذکری بهمین بنده خاطر می آید هر وقت يك لایحه اعتباری راجع به پست و تلگراف در آید چنانچه گذارده شده مخصوصاً آقای روحی راجع به تلگراف رود بار و چیزی که یکجای مهمی است تذکر داده اند و چهار سال است که بنده خاطر می آید همیشه وعده داده شده سال آتی میبکنیم سال بعد میبکنیم با آن راهی که الان دولت در نظر دارد که از خراسان بیارود و از روی چیزی که رود بار برده به بندر عباس که راه خیلی مهمی است مسلم است

خیبسی من بروز کرده در حدود چیزیست هم يك مبلغ درانی آمده که همان ساعت هم به آقای حکیمی حسب وظیفه اطلاع دادم حالا آن مبلغ درست است که قبلاً صد میناردار چیزی نبود لکن این میباید و پور میگذارد آن برون وقتی میروم من آید که گذند آنچه در درو است و سوز در خیبسی بروز کرده است و اینهم لازمست از این مبلغی که برای دفع آفات تعیین شده است در این دو هفته کسب آمده و مبلغ بروز کرده جلوگیری میکنند و الا بکلی اصول آن حدود اسمال از میان میروند و با این زحمتی که بواسطه خریدن قالی در آن حدود پیدا شده و مردم واقعاً در فشار افتاده اند دیگر آقا مبلغ خوارگی هم بشود کرانی هم بشود مردم واقعاً ناله میباشند باید دولت جلوگیری کند ازاین که انشاء الله این محصول محفوظ بماند این بودعاریش که بنده لازم میدانم در این موقع تذکراً عرض مجلس برسانم و آقای وزیر مالیه را متوجه کنم که اقداماتی در این قضایا بفرمایند.

ولی‌مالیه - ملاحظات آقای مؤید احمدی اگر همه اش در خاطرمان مانده باشد (که تصور میکنم مانده است) یکی راجع به مدارس مستغنی بود این مدارس چون بودجه اش را از وزارت معارف خارج کرده اند و ضمیمه اداره کل صنایع کرده اند این منظور ثان حاصل است در باب عایدات راه آهن این راه آهنی که تازه راه افتاده است البته باید معلوم شود ولی مال راه آهن چلفتی تریز بود بوج قانون مخصوص صرف خودش میشود البته این راه آهن هم وقتی عایداتش زیادتیر بود برای آن فکری خواهد شد فعلاً مخارج کلی دارد و بهره برداریش هم مخارج خیلی دارد مجاله عایداتش بیشتر زیاد میشود که عایداتش برود جزو عایدات دولت و مخارجش را از وجوه حاصله انصار فقندو چای بدهند البته برای آن باید بکناری بی بدهند و يك قانونی بگذرانند که عایدات آن هم که چنانکه ضبط میشود بصرف خودش برسد. در باب سهم تلگراف و ثبت اسناد و نایب الحکومه ها اینها هم صحیح است و اینها همه آمال و آرزو حالی است

که باید بندید هم این سهم بیاید ولی باید این را ملاحظه بفرمایید که آن اندازه که دولت قدرت و استطاعت دارد این موسسات جدید و این موسسات آفاری را بسط میدهد بتدریج ولی تصدیق بدهد بلك مملکتی که میبکند امثال اینها را نشانه ثبت اسناد و سرجل احوال اصلاً وجود نداشته عقیده هم میشود گفت آتم نبوده مدارس هم سی سال پیش از این در طهران و شاید یکی دو تا هم در تبریز و اسفهان بوده سال بسال اینها را بسط میدهند و این البته محتاج بایدهات است هر چه عایدات هم زیاد بکنند نسبت به آنها میشود و هر کدام از این ادارات را که به بنیید ملاحظه خواهید فرمود که بودجه اش زیاد شده است اگر به بودجه اداره ثبت اسناد توجه بفرمایند ملاحظه خواهد شد فرموده سابق ۲۰۰۰ ۶۴۵۰ منظور کرده و مبلغی از بودجه سابق اضافه است در سال جاری هم چیزی اضافه نشده بود که بتدریج اضافه شود برای این است که میخواهند بسط بدهند ولی روی اینکه ثبت اسناد را در تمام آکناف و اطراف مملکت بسط بدهند محتاج به دو چیز است که یکی مشکل است و یکی دیگر مشکل خیلی به عمل است آسکه مشکل است باید عایدات خیلی کلی اختصاص بدهند در مبلوون سه مبلوون در سال که یکبار در تمام مملکت شروع بکنند که مردم که خیلی مشکلات پیدا کردن آدم بنده نمی بینم مامورین آمده و آشنا باین کار است که بتدریج کلاس درست میکنند و تهیه میکنند و ایرانی بوشان چلو میروند البته بنده تصدیق دارم که بعضی جاها که دور دست است بکنند می عرومند از این نعمت‌ها و کم که به آنچه ما هم میروند ولی تصور میکنم که آقای وزیر عدلیه راجع به کرمان و بزد آن اندازه که ممکن است اقدام اقدام بنمایند و بتدریج هر سال بیشتر بکنند تقاضا شود مخصوصاً در يك موضوع در باب ثبت اسناد وقتی که ثبت عمومی بشود هر ولایتی که تمام بشود ممکن است یک جنبشی از دستگه آرا بولات دیگر بفرستند ولی تمام ایران را در آن واحد بایشان بفرستند اینها تمام میشود احتیاط کرد. اما راجع به سهم تلگراف

درست بنابر خطوط را که میفرماید بنده، پیغام ولی اطلاع دارم که خطوط زیادی منظور شده است و شاید يك قسمتی هم همان طر فهاست چون میدانم كه يك قسمتی در طرف بلوچستان است و گمان میکنم يك قسمت در کرمان باشد و قریب هفتصد هزار تومان تقریباً يك برگر امرای سیم كسی درست شده است كه در سه سال انجام بگیرد و دیوت و پنجاه هزار تومان در همین امسال منظور شده است و البته در اطراف و اكتاف مملكت میرسد البته قسمه های جزو كتر اول و قسمه های كوچكتر بعد می آید البته قسمه های مهم زود تر از همه لازم است . در باب نایب الحكومه هم ما عتناً همین را باید عرض كنم سابقاً كه حكام و ولايتزورگ هم مواجب نشانندند بتدریج برای آنها حقوق مقرر شد و برای اینها هم كم كم همین میشود و مخصوصاً مقررات سلجیه ما و ولیدیه ما بشنای كراچی سلجیه و ولیدیه كه آنها رجوع میشود این عیب رفع میشود و دولت اساساً در نظر دارم كه بتدریج اگر ممكن شود یعنی ثابت افعال است كه این چندین كار را در ولایات جزو وظایف يك نفر بكنند فرض بفرمائید حالا اداره صناعت و فلاحات و تجارت در طهران نباشد اداره ثبت اسناد اداره سجل احوال هست اگر بنا باشد كه هر كدام از این ادارات در هر نقطه ایران يك مستكاف داشته باشند این بی پایان است اینست كه بتدریج می آید در بعضی ولایات در بعضی جاها این كار ها را یکی بكنند مثلاً وظایف نظمی و نایب الحكومه ها را یکی بكنند یا نایب الحكومه نظمی بود یا نظمی نایب الحكومه بشود و رئیس صحنه هم بشود وقتی كه كار كم است در رقم كار را بكنند و حقوق كافی هم آنها برسد . در باب مبلغ و سن خوردان اقامت فرموده اید و باداره كل فلاحات اطلاع داده اید البته اقامت میشود در باب مبلغ بنده اطلاع دارم كه مشغول اقامت هستند در باب سن اطلاع ندارم كه چیزی حالا عرض كنم . اما مسئله كه تكلم داشتیم برای آخر عرض كنم

امسال بیست هزار تومان شده است ولی همین تصدیق را خیل بسهولت میدهند و بنده عرض نمیکند بناحق تصدیق میکنند نباید بحق تصدیق بكنند می رضاعت خیل است و فقط وقتی كه با باغها باقی میماند البته آنها باید پول بدهند آنها هم در مدارس متوسطه و ما باید منابع ابتكار بنویسیم و هر يكوشه ها هر يك ربانی برای بودجه مالك يك كلكی است و همه بنظر دو دینار دینار بایدند و این عایدات تكمیل میباید وقتی دارم كه مینظوری كه هست بگزارند باقی باشد و این ده هزار تومان هم كه كلك شده است باز پانزده هزار تومان بصرفه معارف است و ده هزار تومان نمیدهند .

رئیس - آقای امین

حاج میرزا حبیب الله امین - عرض كنم اولاً چیزی در بابت كه عوایدی كه گرفته میشود در مملكت در مقابل آن هم يك خارجي ام از مخارج وزارتخانها با مخارج دیگری متناسب عایدات معین میشود (بعضی از ما بنندگان . بلندند) اگر چنانچه عایدات از حيث مبلغ كتر حاصل شود از آنچه پیش بینی شده آخر سال موجب تأخیر و تنویسی در پرداخت وجوه خواهد شد یا در وسط سال یا در همین اول سال بنا بر این حرفه كه عوالت را مسجماً پیش بینی كنیم از نقطه نظر بودجه و جریان امر بیشتر اهمیت دارد این البته با مسئله اصولی است . عرض بنده در اینجا راجع به بابیانی است كه برای تفتیشی استهبان در اینجا معین شده محمول تفتیشی استهبان سالسال مختلف است و اگر چه در سالهای خوب مقدار مهمی صادر میشود و شاید همین مبلغ و بلكه بیشتر هم وصول نماید ولی شرط احتیاط آنست كه حد اقل را گرفته و میزان كیسه صادر را مطابق همان حد اقل مثلا بیست و پنج هزار كیسه تخمین بود ولی بحسب حال من كردم این شصت هزار كیسه بود منظور داشته اید از بیست و پنج هزار كیسه بیشتر میشود و اگر مطابق حداقل محسوب میشود احتیاط مالی بر دیگر بود اغیراً شنیدم كه يك قرار دادی با يك نفر خارجی راجع تفتیشی استهبان بسته اند و او هم فعلاً رفته است و بنده

دیگر اطلاع ندارم كه قرارداد باعتبار خودش باقی باشد یا بسته لاید يك قرار دادی بسته اند كه عوالت دولت شصت هزار كیسه میشود و این بنظر بنده محتاج توضیح است چنانچه عرض كردم قبلاً تفتیشی استهبان در حد اقل شصت هزار كیسه نمیرسد خواست آقای وزیر اله در اینده روشو ع يك روش بجای بدهند كه اصل مقصودشان از تفتیشی استهبان چيست چنانچه عرض كردم البته شصت هزار كیسه را كه از مردم نمىخواهند بگیرند البته عایدات این تباكو هم از فروش همان خریدار خارجی است پس چگونه ازین مبلغ باخورد اطمینان شصت هزار كیسه عاید دولت خواهد شد ؟

وزیر الهیه - بنده كه قبلاً كس نیست از تفتیشی استهبان خبری كی باید اطلاع داشته باشم و آقای حاج امین التفتیشی كه اهل استهبانند و خیلی بیش از ما در این موضوع باید مطلع باشند ولی در این موضوع بدبخانه ما خوشبختانه بنده يك زحمتی بگردن دارم كه اطلاع هم خیلی كامل شده و میبخشید از اینکه عرض كنم كه اطلاعات ایشان در این خصوص مبنی بر اخبار صحیحه نبودند . تفتیشی استهبان بر طبق احصائیه كیسه كه ما داریم و بر طبق آنچه كه بجای صادر میگردد ثابت است و در هر نقطه از آن صادر میشود اما بنده است راست است كه حد اقل بیست و پنج هزار كیسه (حاج امین - بنده هم همین مقدار را عرض كردم) این بیست و پنج هزار كیسه كه صادر میشود در قسمت عمده به سوریه و مصر و به ممالك دیگر به تركیه رسد به عدن و جزایر شرق افریقا و از مدنی یا بنظر بگفتند عمده و خوبی با تركیه از تباكو های خوب استهبان صادر میشود . تجار واقتی كه صادر میگردند البته بقیمت های مختلف میفرورختند در ممالك خارجه و اوقاتی شده است كه خیلی قهقهه های خوب هم فروخته اند اما از دوسال قبل آنچه بنده اطلاع دارم از چهار كیسه و اینقدر ها با يك قدری بیشتر میفرورختند البته این قیمتی است كه آدم ببرد آنجا و نگاه بدارد و خودش بفروشد اگر چنانچه بفروشد در

خود و مملکت بفرستند در همین جا پولش را بگیرند باید آنرا بفرستند. قرار داده که با يك نفر از اول دوره پسندیده بود. راجع به این بود که او تمام اصول تباکوی اصفهان را در هر چه حاصل می آید همه را تصدیق کرده است که از دولت بفرود صادر بکند یا مستثنی است و پنج درصدش یعنی شصت و پنج درصد تمام محصول را باید صادر بکند و این شصت و پنج درصد محصول باید از بیست و پنج هزار کیسه هم زیادتر بشود و اگر همان بیست و پنج هزار کیسه را منظور بداریم چون او هر کیسه چهار و هفت دلبنگ انگلیسی میدهد این خودش قریب شصت هزار لیرم میشود یعنی بیست و پنج هزار تا در لیرم و حدود پنج هزار لیرم و بیست و پنج هزار هفت دلبنگ میشود صد هشتاد و پنج هزار کیسه که جمعاً در حدود حدود بیست و پنج هزار کیسه است و از این جهت ما در همان این عواید در نظر گرفتیم ۹ هزار لیرم میشود که منظور کردیم و این چیزیکه پیش بینی میشود قطع نیست بکن است که یکسال بعدی پیش بیاید و فکر حاصل بشود و یکسال خوبی پیش بیاید و خیلی پیش از این حاصل شود عجب آنجا که اطلاع دارم محصول سال ۱۳۱۰ خیلی خوب بوده است و محصول خیلی زیاد دارد و امید دارم که همین بیست و پنج هزار تا بیست و هشتاد کیسه عاید شود و برای اطلاع آقایان عرض میکنم که از محصول ۱۳۰۹ بهداز آنکه صد هشتاد هزار من بداخله مملکت فرستاد شده بود و سی و دو هزار من هم در همانجا مال یک ناحیه بود که مانده بود و خارج نشده بود و پنجاه هزار من دیگر که زمین مانده بود و هشتاد هزار من که در کبریا کبری کنار گذاشته بود. در قریب هفتاد هزار کیسه و پانصد کیسه غیر از این ها حاصل شده که این شخص از ما خریدم است.

یعنی از نایبگان - مذاکرات کلی است

پولیس - برآماید.
کارزویلی - بنده اولاً اعتراف میکنم که دولت در جزئیات و کلیات امور و تمام تفصیلات امور مراقبت حال مردم و سلامت را میکند و آنچه بنده عرض میکنم من باب تذکر است و اگر غیر از آنچه اعتراف کرده بگویم راستی کفران نعمت است. عرایض بنده راجع به جنوب ایران است و خصوصاً بنادر که متأسفانه بد اقبالند و بدشانسانند این است که دولت مراقبت ندارد.

السر - در کلیات مذاکرات برآماید.

پولیس - آتوی السر چه بفرماید؟

السر - ما کتبیم مذاکرات کافی است ایشان بخلاف بودند باید در عدم کلیات مذاکرات صحبت کنند.

پولیس - مامنی همی بینم که در بودجه ملکی پیشتر صحبت شود در همین ضمن هم انتظار داریم که اکثرین برای رأی حاضر کرد

السر - تصویر بنده نیست مقصود یادآوری در نظرمانده بود.

کارزویلی - از يك طرف بواسطه دخالت ما بشروع خارجها و از طرف دیگر بواسطه لاپرواہی دولتهای سابق و بدی آب و هوای آنجاها و وضعیت جنوب ایران بقدری خراب است که دولت هر قدر وقت بکند و مراقبت داشته باشد باز عثری از اعدای این خرابیها را اصلاح نکرده است و بر بنده واجب است که تذکر بدهم. البته آقای بهتر از بنده میدانند که بنادر خلیج فارس که بنادر آزاد ایران است فوق العاده با بد وقت و نوجوه مخصوص دولت باشد لیکن لاچار این بنده میدانم و ائمه است و مشهور نیست. حالا عرض میکنم که از جمله چیزهایی که برای بنادر خصوصاً جنوب ایران لازم است صحبت است صحبت میکنم ندارد بوشهر بقدری هواش مسموم شده بود بنادر عباسی بقدری هواش مسموم شده است که در روزانه با بویور عانی یکمده مردم زیادی بمیرند و تمام فریاد مردم این است که بیدارم برسد و یک اطباءی بفرستند که اطفال از زمین بکنند بخاروم

بنادر عباس هم منقلب هم بنادر بوشهر و همچنین سایر بنادر بقدری هواش مسموم است و بقدری احتیاج طبیب دارد که بمیوهام عرض کنم در درجه اول است بنده متأسفانه بودجه تفصیلی هم در دستم نیست که بیستم بچشم منظور شده یا نه و بخصوصاً استدعا کنم با آن چیزی که دارید و علاقه که دارید در نظر بگیرید که برای دینداران تا حد کافی طبیب معین شود. یکی دیگر از عرایض بنده راجع بعبادف است خصوصاً باز از برای جنوب ایران در آن قسمت ابتدائی هم که فرمودید دولت بایستی انبیا هم دستور ندادند حقیقه که در تمام بنادر بقدری که مردم بنده بنادر که کرده اند برای مبارزات هنوز بجائی نرسیده است نام بنادر که تا ابتدا تا انتهایش در حدود سیصد فرسخ است تا سیاحت معارفی فوق العاده کم دارد. مثلاً بندر عباس که يك بندر مهمی است که من بعد یعنی بعد از این روز بروز هم بر اعباش افزوده میشود یکمدرسه پنج کلاس دارد دوتا باسه مدرسه دو کلاس دارد و به همین حال کوچکی باقی مانده از دو ساله بالا نمیرود و بنده همچو چیزهای نامحال ندیده ام که يك چیزی دو سالش باشد و مجال وقت باقی بماند. از جمله چیزهاییکه دولت بایسد در نظر بگیرد برای بنادر اسکله و بند است برای کمرکات ایران برای بنادر ایران نه بوشهر نه عباسی نه ننگه و نه سایر نقاط يك جا نمیست که يك کنتی اعم از بادی یا آتوی بتواند مقرری برای خودش قرار داده باشد و خصوصاً بندر عباس يك بنای پانصد شصت ساله است که کورک از او استفاده میکند دولت امروز پیش از همه چیز توجهش به کمرکات است مال. التجاره عالی که وارد میشود بیشتر مورد استفاده دولت است الا فلک اینبار عالی ساخته شود يك کمرکاتی ساخته شود يك پرتگاهی ساخته شود که مال التجاره مردم مسمون بماند هم خودی دولت بیشتر استفاده کرده و هم تجار مال التجاره شان مسمون و محفوظ بمانند یکی دیگر از عرایض بنده که پیشتر مکرر با آقای وزیر عالیله صحبت داشتم و دروائف عقیده و مسلک کلمات است این است

که خصوصاً از چند سال پیش باین طرف شروع شده که اطلاع خاصه بر املاک مردم میکنند مخصوصاً در جنوب ایران و اینرا طوری تعمیم داده اند که ساکنین بنادر و جنوب ایران مثل این است که آرزویشان این آمده اند و ادواری يك وجب زمین نبوده اند بنده از آقایان استدعا کردم بر فرض اینکه این خاصه عثمینی خودمان باشد بطور قطعی املاکشان را از جزء خلاصه خودشان حساب بکنند که تکلیف خودشان را آنها بدانند امروزه خشکسالی و قحطی در این چارروز کرده است با عدم علاقه که مردم دارند یعنی می بینند ملکی که در دستشان است دولت میکویند خلاصه من است مالکی که از شصت سال پیش بناشرف بدیده اند داد رسند شده نقل و انتقال شده حالا دولت بطور کلی میکویند مال من است اما مال شصت سال یعنی مال شماست که من حق استراذ از شما ندارم مال من است که در دست شما باشد اگر مال آنهاست بگویند مال شصت سال بطور مردم قطع نیست باین نکته زمین خشک بنادر با زروع با استدعا هست علاقه مند شود این استدعای بنده را استدعا دارم (حضور هم عرض کردم) مورد دقت قرار دهند و خودشان هم میداند علاقه دارید تعقیب بفرماید.

ولیر مالیه - بنده راجع به تأسیساتی که در بنادر جنوب لازم است کاملاً تصدیق دارم و شاید يك بله پیش از اینکه آقای کارزویلی بفرمایند تصدیق دارم ولی ایشان بصیر تر از بنده هستند و میداند که در باری آزاد ما بنادر مهم ما بنا در خلیج فارس است و باید هر نوع اقداماتی که ممکن است بشود ولی جوشاب میدان است که عرض کردم در باب این تأسیسات بتدریج اقدام میشود آن اندازه که ممکن است و اگر انتشار کم بنادر تازه دارید که هر يك چندین صد هزار بلکه بعضی میلیونها لیرم لازم دارد و آن محتاج بوقت است و البته دولت همه آنها را قصد دارد و نیت دارد که انجام بدهد. در باره خانلجانات که فرمودید حضوراً و خصوصاً هم به بنده فرموده بودند بنده دستوری نرفته ام و کتاب داده ام با مؤورین مالیه

در تهریب که این اقدام را چپ وقت نکند (گزارش-
و تیکرم) و جواد آقا بسیار مأمورین عالیه و سایر
چاهای دیگر فرستاد.
حسی از نمایندگان مذاکرات کافی است.

اعتیاد - بنده غلام
بولیس - بفرمایید

اعتیاد - عرض کنم بودجه بلکی بالاخره يك
باده واحد که بیشتر نیست و يك تذکرات مختصر هم
هرکدام از آقایان که بنظرشان برسد در این موقع فرستی
است که بررس برسانند بنده يك موضوع دارم که
اگر اجازه بفرمایید عرض کنم (عده از نمایندگان -
بفرمایید) عرض کنم اینجا بنده نکلام میگردد در
قیمت رام آهن آذربایجان قانونی که گذشته
است در سال ۱۳۰۶ بود که عواید رام آهن آذربایجان را
برای مخارج خردن تخصیص داده است و محدود کرده
به پنجسال آخر سال ۱۳۱۰ بمقتضی میشود و از
اول سال ۱۳۱۱ بیایستی عواید آن ها بجمع بیاید و مخارجی
که البته پیش بینی شود حالا این قانون است بنده میخواهم
ماده واحد - یوزارین والیه و فواید عامه اجازه داده
میشود که عایدات رام آهن جلغا به تبریز و کشتی رانی
دریاچه ارومیه را پس از وضع مخارج عادی آن مؤسسات
تا حد پنجسال برای ساختمان و تربیت و خرید لوازم
و اثاثیه رام آهن و کشتی های مزبور بصرف برسانند
این در سال ۱۳۰۶ گذشته و از ۱۳۰۹ هم اجرا شده
و تیکره این پنجسال تمام شده دیگر بنده نمی دانم بطور ما این
کنار میگردد مگر اینکه این قانون تعدید بنده در این قانون
تعدید نمود بیایستی اینرا اصلاح کرد (عراقی - از ۱۳۰۷
است در اسفند ۱۳۰۶ تصویب شد) عرض کنم بودجه بلکی
هم در اسفند ۱۳۰۶ تصویب شده و بنده مخصوصاً خاطر
دارم در همانوقت کنتینر از اول ۱۳۰۷ ولی گفته شد که
اوسال را احتیاج داریم که از اوسال اجرا کنیم ولی حالا
اینرا آقایی وزیر مالیه یادداشت فرمایند و مرا چه بفرمایند

و یکی دیگر واضح بمانوی است در ۲۳ مهر ۱۳۰۶
گذشته است که در آن قانون دولت را مکلف میکنند که برای
۵۰ هزار تومان برای سیم کشی های جدید وزارت پست
و تلگراف بدهد و این قانون بجز یکسال یا دو سال بند
دیگر عمل نشد بنده میخواستم از آقای وزیر مالیه استماع
کنم که این اضافه را که مخصوصاً برای سیم کشی های
جدید وزارت پست و تلگراف تخصیص داده اند این سیم
کشی حالی که شروع خواهد شد تکمیل شود یا این جدول
و صورتی که مجلس آنجا اسم بردم که اجرا شود و اگر
چنانچه آن صورت بالاخره تغییری را هم مقتضی باشد
آرا بوجلاس پیشنهاد کنند و بالاخره این قانون را ملی
بکنند يك قانونی است که مجلس تصویب کرده و مکلف
کرده دولت را در يك سنوات مهین ۵۰ هزار تومان
باید برای سیم کشی تخصیص بدهد و آنوقت این قانون
کام لایم بکنم رسانده است اما قاضی میدهم برای يك سیم
کشیهای دیگری يك قانونی گذشته و باید عمل شود مؤل
دیگر بنده راجع به ۷۵ هزار تومان اعتبار تکمیل هزینه
است میخواستم از آقای وزیر مالیه استماع کنم توضیح
بفرمایند این تکمیل معجزی یعنی چه معجزی است که
مطابق قانون اخیر ما گذراندم و تصویب کردم و این
۷۵ هزار تومان تصور میکردم کفایت میکند و بالاخره
در سال ۱۳۱۱ تمام میشود و مهتی محدود شده تا ششم
مهره چیز ها با نه بایستی اظهار نامه بدهند و رسیدگی های
لازمه بشود آیا این مقدار پنج هزار تومان کافی است در سال
۱۳۱۱ این کار تمام میشود یا خیر

وزیر مالیه

و راجع به رام آهن آذربایجان اگر درست
حساب بفرمایید الان چهار سال است از ۷ اسفند ۱۳۰۶
تا اسفند ۱۳۱۰ چهار سال است (عراقی - صحیح است)
از اسفند ۳۰۶ - گذشته که برای ۳۰۷ اجرا شود
و اخیراً يك قانونی برای محاسبه اش آورده اند از مجلس
گذشته که از اول ۱۳۰۷ اجرا شود و الا آن وظایف
يك قدری هم در حساب اختلاف شده بود آنها بگنجه

لااخره باید خزانه بدهد و خزانه داری بگنجهت فلافلدر
باید بدهد و بالاخره يك قانونی این جا آوردم
نگراندم که هیچکدام ندهند از اول ۱۳۰۷ باید
راجع به مسئله سیم کشی ها البته و تیکره بودجه تفصیل
وزارت پست و تلگراف بکسی بیرون میاید خودشان هم
تصرف دارند این مطالب بحث میشود و بفرین دارم وزارت
پست و تلگراف آقادهی که ممکن بود این مقدار منظور
داشته اند از برای همه جای ملک ولی بطور مکل
سابقاً بعضی قوانین میاورده اند اینجا بگذراندم که دولت
مکلف است هر سال پنج هزار تومان برای سیم کشی
بدهد با برای موارف صد هزار تومان از فلافلدر مهین
بدهد از عایدات پست بره با از عایدات رام فلافلدر
برای موارف بدهد این درست که فکر کنید يك قدری
مخالت پیدا میکند یعنی دولت هر سال مبالغه علاوه بر
بودجه وزارت موارف جداگانه يك چیزی بوش بدهد
اگر منظور این بود که هیچ چیز دیگر ندهند از عایدات
برسی میدید ولی مجبور است که يك چیز دیگری هم
بدهد از عایدات رام هم فلافلدر بدهد ولی دولت وقتی
مهم کند که از فلان عمل مهین صد هزار تومان باید
بدهد دولت که میدهد هزار تومان باید بدهد برای اینکه
آهم در ضمن مسئول است چنانچه ملاحظه بفرمایید
از عایدات رام سابقاً برای موارف يك سومی منظور بود
بعد يك قلم کردند در ۲۶۲ هزار تومان که عیالده در
بودجه منظور است و همچنین برای سجه ۷۴ هزار تومان
منظور شده است سیم کشی هم مهین امسال دوست و پنجاه
هزار تومان منظور کرده است لابد آن پنجاه هزار تومان با
فلافلدر که فرمودید آهم در جزو او هست دولت متبواقت
بگیرد دوست و پنجاه هزار تومان بدهد دوست هزار
تومان میدهم پنجاه هزار تومان هم باقی عنوان میدهد
منتهی که ملاحظه آقایی اعتبار باقی است که میفرمایند
مطابق آن فهرست باشد عرض کردم که در کمیسیون
بودجه در بودجه تفصیلی خودشان منظور میدارند و تصرف

دارند و اصلاح خواهد کرد اما راجع بمعجزی معجزی
هم یعنی قانون مضمع معجزی است که از مجلس گذشته است
و برای این پارسل هشتاد هزار تومان ما هشتاد امسال
هم هفتاد و پنج هزار تومان منظور شده و امیدواریم
که کافی باشد این اظهارنامه را در يك مدت مهینی همه
مردم بایستی بدهند ولی رسیدگی بآن و توضیح اختلافات
و موضوع بخیره و تعیین و تشخیص اینها محتاج بوقت خواهد
بود و فیکلاً تا آخر آورده بود ۶۲ هزار تریه و مزرعه منظور شده
در تمام ایران یعنی ۶۲ هزار تریه و مزرعه منظور شده
واز این عده قریب سب هزار تریه تخفیف شده یعنی رسیدگی
شده و مرتب شده و تیره گذشته شده الا آن هم با کمال
جدید مشمول این کار هستیم و امیدواریم در همین امسال
و شاید تا آخر سال هم تکمیل تا شش ماه آخر سال خیلی
امیدواری است که این کار بروض خوبی تمام شود ولی
خیلی خرج دارد مأمورین خیلی کوچک قیام بفرستیم
مأمورین باصیرت همه جا بفرستیم و وقت میکنند که آنچه
که ممکن است از روی صیرت باشد و نظمی همه این تمام
شود ممالک باصلاح فرنگی يك رله و هم مریخی خواهد
داشت انشاء الله دفعه اول است که از حدت مجلس شورای
ملی وقتونی که گذرانده شده این کار عمل شده
ولیس - آقا باینکه مذاکران را کافی میدانند بقیام فرمایند
(اکثر قیام نمودند)
ولیس - خوب شد بیمنتوادی از آقای بیات رسیده
است قرائت میشود:
مقام منبع ریاست محترم مجلس مقدس
پیشنهاد میکنم ماده واحده بشرح ذیل تصویب شود
ماده واحده - مجلس شورای ملی بودجه سال ۱۳۱۱
ملکی را (باستثنای عواید حق الامتياز تحت جنوب از
بایته سال ۱۹۶۱ میلادی که در سال ۱۳۱۱ وصول و
پس از وضع ده هزار لیره از آن بقیه بحساب ذخیره ملکی
منظور خواهد شد) مطابق صورت ضمیمه که از حیث
عایدات مبلغ چهار صد و بیست و يك ملرون و چهار

صد هزار (۴۲۱۶۰۰۰۰) ریال هفتاد و هشتاد و چهار هزار (۷۸۷۰۰۰) لیره و از حجت مخارج بتبلیغ هفت صد و بیست و یک میلیون و سیصد و نود و نه هزار و هشتاد و هشتاد (۴۲۱۶۹۸۷۰) ریال و چهار صد و هفت هزار و یکصد و هشتاد و شش (۴۰۷۱۷۶) پهلوی بالغ میباشد تصویب و وزارت مالیه اجازه میدهد که مخارج ثابت ماهیانه ملکین را هم از حقوق و مصارف از ابتدای سال ۱۳۱۱ در حدود اعتبارات مسویه در صورت ضمیمه و مطابق بودجه های تفصیلی ۱۳۱۰ ناسدی که اعتبارات مسویه در بودجه های مزبور من بودجه بودجه های ۱۳۱۱ نیز منظور شده باشد بریزد از وقتیکه بودجه های تفصیلی ۱۳۱۱ (که باید تا آخر فروردین ماه سال مزبور بمجلس تقدیم گردد) یکمسیون بودجه مجلس ارجاع شود و مادی که بودجه های تفصیلی از تصویب یکمسیون نگذشته مخارج مزبور را مطابق بودجه های پیشنهادی و پس از تصویب یکمسیون برطبق آنچه تصویب شده بریزد

پرداخت مخارج مزبوره از اول اردیبهشت ۱۳۱۱ موقوف بر تقدیم بودجه های تفصیلی بمجلس شورای ملی خواهد بود

پرداخت وجهی بابت اعتبارات مخارج ثابت سالانه و مخارج غیر ثابت منظور در بودجه وزارتخانه ها و ادارات (باندننای مواردی که نظیر موارد مذکوره در قانون مسویه ۱۴ دیماه ۱۳۰۹ بوده باشد) مطلقاً موقوف بتصویب بودجه ها از طرف یکمسیون خواهد بود

تیسره - از مبلغ اعتباری که برای سرمایه بانک فلاحی در صورت ضمیمه منظور شده مبلغ ۱۷۵۰۰۰۰ ریال با اداره کل صناعات برای خرید سهام کارخانه قند کهریز کند که فعلاً متعلق ببنک فلاحی است داده خواهد شد و در صورت فروش سهام مزبور از طرف اداره کل صناعات باید حاصل فروش باز باعتبار منظور برای بانک فلاحی برگردد

چهارم - پیشنهادی که بنده عرض کردم با لایحه

که از طرف دولت تقدیم شده یکی در اصلاح عبارتی در واقع دارد و یکی در قسمت است که اصلاح شد بیک قسمت که اصلاح شد بسمت پرداخت بودجه هاست در آن لایحه که تقدیم شده بود نوشته شده که از فروردین تا زمانی که بودجه ها در یکمسیون تصویب شود پرداخت بودجه ها مطابق بودجه های ۱۳۱۰ خواهد بود در صورتیکه بودجه های ۱۳۱۱ يك اصلاحاتی دارد يك قسمت اضافاتی دارد که شاید این قسمتها طرف احتیاج و ضرورت باشد که زودتر بموقع اجرا گذارند، شود از این نقطه نظر بنده پیشنهاد کردم که پس از آنکه آن بودجه ها را بمجلس تقدیم کردند مطابق آن بودجه های پیشنهادی پرداخت شود تا یکمسیون نظریات خود را در باب آنها اظهار کنند بعد از آن مطابق تصویب یکمسیون باشد این يك اختلافی است که بنظر بنده برای بهبود کار وزارتخانه ها بهتر است و يك قسمت دیگر که راجع بتقدیم بودجه هاست چون در این لایحه که نوشته شده بود تکلیف معین نشده بود که چنانچه تا آخر فروردین ندادند چه تأثیری خواهد داشت و چون اجازه داده شده بود که مطابق سابق داده شود یعنی وزارتنامه حق پرداخت بودجه ها را مطابق بودجه سابق دارد بنده اینجا يك پیشنهادی کردم که چنانچه تا آخر فروردین بودجه ها را بمجلس پیشنهاد نکنند حق اخذ وجه نداشته باشند برای اینکه در واقع يك سنگینونی باشد که تا آخر فروردین بودجه ها را بمجلس تقدیم بکنند این هم يك تفاوت بود يك قسمت هم تیسره است که آن تیسره راجع بیرونی است که بیابك فلاحی داریم اعتباری است که برای بانک فلاحی داده شده در آغوش ۱۲۵ هزار تومان برای خرید سهام کارخانه کهریزك تصویب داده شده که دولت آن را بخرد بخرد و بدینهم وقتی که بفروشد برساند پولش بیابك فلاحی داده شود این اصلاحاتی بود که بنده در این پیشنهاد کردم و در واقع برای سهولت جریان امر است تا در یکمسیون بودجه های تفصیلی بگذرد

وزیر مالیه - این پیشنهاد را آقای بیات قبلاً حاضر فرموده بودند و برای بنده هم فرساده بودند که مسیوق باشم خود بنده دیدم کاملاً مواظف چون این ترتیب يك قدری اسباب صوت در بعضی موارد می شد این خیلی خوب پیشنهادی شده و کاملاً مواظف

مخیر - از طرف یکمسیون هم نده قبول می کنم
ولیس - منظور پیشنهاد آقای ملک مدنی هم گویا حاصل باشد (مالک مدنی - بل) پیشنهاد آقای دولتشاهی هم که قران بریال نوشته شده آنهم در این پیشنهاد تأمین شده ملاحظات دیگری نداردید

وزیر مالیه - چرا
ولیس - بفرماید

وزیر مالیه - عرض شود يك نکته که شاید قابل بحث باشد بنظر بنده حالا رسید برای بنده مسلم نیست ولی شاید گفته شود که این تیسره صورت پیشنهاد خرج دارد این است که عرض میکنم این پیشنهاد خرج جدید نیست این خرج را تقسیم بکنند ولی معذک بنده خودم چون قبول میکنم و بنده خودم پیشنهاد میکنم و آقای مخیر هم قبول فرمودند پیشنهاد دولت می شود دیگر این که در فهرست مخارج هم سه چهار تا اصلاح لازماست که از قلم افتاده یا اشتباه نوشته شده این را بنده میخواهم اینجا و آقایان اصلاح فرمایند و اگر آقای مخیر هم قبول بفرمایند باینجه دولت به آن شکل می شود و آقایان باین لایحه رأی خواهند داد بکی که در پیشنهاد آقای ریات تأمین شده در قسمت عایدات در فصل پنجم که عواید اشتیاقات است در آنجا ماده ششمین اینطور است قسمتی از عواید حقی اینستاققت جنوب که بایادات عمومی منتقل می شود اشتباه آن ماده اینجا هم آمده که هفت هزار لیره ده هزار لیره شده بود که الا آن اصلاح شد و جمع یائین که سیست و چهار هزار لیره بود سیست و هفت هزار می شود خط زیر او جمعش است سیست و چهار هزار لیره می شود سیست و هفت هزار در عایدات دیگر اصلاحی نیست. در مخارج در فصل هفتم در وزارت عدلیه بجای ۱۱۰۱۵۷۰۵۸۰

دوال باید نوشته شود ۱۹۰۱۹۵۰۰۰ ریال اینجا يك قسمت کوچکی راجع بهمان چراغ برق و اینها را مواظف شده بود و از قلم افتاده بود و در همان فصل بند ماده چهارم که اعتبار بانی توبیکهاها در طهران است يك ماده پنج علاوه می شود حق ماورین صلح و نمایندگی پارکها بین الهالین نوشته شود (در حدود عایدات) نود هزار دوال که نه هزار تومان باشد اینجا از قلم افتاده برای اینکه در عایدات منظور شده ولی درمخارج فراموش شده بود نود هزار دوال حق ماورین صلح و نمایندگی پارکها بین الهالین (در حدود عایدات) باید علاوه شود در فصل نهم ماده اول وزارت پست و تلگراف بجای ۱۹۰۸۱۰۰۰۰۰ ریال باید نوشته شود ۲۰۰۱۹۵۰۰۰۰ ریال اینجا يك عایداتی در عایدات منظور شده و باز در مخارج ۳۵ هزار تومان از قلم افتاده اضافه می شود بر اعتبار پست و تلگراف. فراموش کردم در قسمت عایدات عرض کنم که البته عایدات جمع کل هم در آخر صفحه تیسر تغییر عایدات جمع کل عوض ۷۸۴ هزار لیره ۷۸۷ هزار لیره می شود (آخر صفحه سوز) جمع کل هم در فصل چهاردهم ماده پنجم اعتباری است که کارخانه قند کرج عوض پنج میلیون و هشتاد هزار دوال پنج میلیون دوال می شود و در فصل هفدهم ماده دوم وظایف و شهریه و مستزیمات. عوض پنج میلیون و صد و چهل پنج هزار و پانصد و سیست دوال می شود پنج میلیون و صد و شصت و هفت هزار و شصت دوال و در آخرش که در خلاصه است جمع عایدات پیش بینی شده مبلغ چهارصد و سیست و یک میلیون و چهار صد هزار دوال و مبلغ هفتصد و هشتاد و چهار هزار لیره باید هفتصد و هشتاد و چهار هزار لیره اصلاح شود و هفتصد و هشتاد و هفت هزار لیره تعیین گردد. این سه چهار تا مطلبی بود که لازم بود عرض کنم

بوشهری - جمع مخارج تقدیم بکنند آقای وزیر مالیه - نه - چون جمع عوض پنجاه هزار تومان قد کهریزك سی و پنج هزار تومان برای وزارت پست و تلگراف و نه هزار تومان برای پارکها است ۲۴۰۸۰۰

ریال تفاوت مستمریات و شهربیها و ۳۷۹۲۰ ریال هم در قسمت عدلیه و این ترتیب در چشم هیچ فرقی نمیکند چرن این را با بعجله خودمان چاپ کردیم چند جا از قلم افتاده و اشتباه شده است که عرض کردم.

رئیس - بدو رأی میگیریم بقسمت عایدات که بالغ است به مبلغ چهار صد و سیست و یک میلیون و چهارصد هزار ریال و هشتصد و هشتاد و هفت هزار لیره موافقت قیام فرمایند.

(اكثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. در مرحله دوم رأی میگیریم بمسخرچ که بالغ است به مبلغ چهار صد و سیست و یک میلیون و سیصد و نود و نه هزار و هشتصد و هشتاد و نالو چهار صد و هفت هزار و صد و هشتاد شش پهلوی مواظبت قیام فرمایند.

(اكثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. رأی میگیریم بماده واحده و با ورنه مواظبت با ماده واحده با مجموع این اصلاحات و ملاحظات ورنه سفید خواهند داد.

اجل و استخراج آراء بعمل آمده هفتاد و دو ورقه سفید تصاد شد

رئیس - عده حاضر در موقع اعلام آراء ۸۸ نفر با اکثریت ۸۲ رأی بودجه مملکتی ۱۳۱۱ تصویب شد. [شور و هیاهو استیجاب کارخانه قد سازی کرج] و **رئیس** - یک لایحه ایست با فاید فوریت که از طرف آقای رئیس کل صنعت تقدیم شده است. دو فوریت

تقاضا شد. ولی يك فوریت است. قرائت میشود: **ساحت مخزن مجلس مقدس شورای ملی** برای تأسیس کارخانه قدسازی کرج و تهیه ماشین آلات و ساختمان آئینه و اداره امور راجعه به آن اداره کل صنعت ماده واحده ذیل را پیشنهاد و به فاید دو فوریت استعاضای تصویب دارد.

ماده واحده - مجلس شورای ملی پاداره کل صنعت اجازه میدهد مبلغ دو میلیون تومان از بانک ملی فرض کرده بابت قیمت ماشین آلات قدسازی و کرایه حمل آنها و ساختمان آئینه و سایر مخارج مربوطه بکارخانه قدسازی کرج بدون رعایت مقررات قانون محاسبات عمومی مصرف نماید.

رئیس - ماده واحده مطرح است. فوریت مطرح است. اشکالی نیست؟ (از طرف نمایندگان - خیر) آقایانیکه با فوریت لایحه مواظقت قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده واحده مطرح است. **دهتی** - يك مرتبه دیگر قرائت شود.

(ماده واحده دوباره بشرح فوق قرائت شد)

رئیس - آقای روحی

روحی - عرض کنم تأسیس این چند کارخانه در طهران مستلزم داشتن ذغال سنگ واقع است. گذشته از این که ذغال سنگ امروز یکی از مواد ماباه الاجاج عمومی است که تناس دارد با زندگی مردم چه در پائستان و چه در زمستان (دردکلیه قبول) با لایحی در

طهران و شش یا همه جا مورد احتیاج است و باوشماینی که ما بدستال گذشته یعنی در همین زمستان گذشته از تربی ذغال سنگ دیدیم بنظر بنده چندان امید بعضی نمی آید که اداره صنعت بتواند قادر شود که هم ذغال سنگ شهر و مردم را بدهد وهم خرج و مصرف این دو کارخانه قدسازی را بدهد گذشته از این دو سال گذشته کارخانه کارزونی هم برای اسفهان ذغال از این جا می برد بجهت اینکه آنجا با هیزم می سوزانند. بدهند که صرفش با ذغال بهتر است با ذغال سوزاندند. از این جا برینند. خواستند از آقای رئیس کل صنعت سؤال کنم آیا ایشان وسیله فراهم آورده اند که شاید در حدود صد هزار خروار سال آینده استخراج کنند که افلا' این کارخانجات ما تعطیل نکنند و بتعالوه مردم هم از این تنگدستی بیرون آمده و این نگرانی مرتفع شود. ذغال سنگ خرواری همیشه تومان و چهار صد تومان ۱۱ در صورتیکه دوسال قبل اعلان کردند پنج

تومان این ترقی فاش جز اینکه زبان بوساند بجایه مردم نتیجه دیگری ندارد بنده میخواستم سؤال کنم که چه مقدار ذغال سنگ می توانست استخراج کند آیا می تواند تکاف این کارخانه ها و شهر را با این معدن ذشک تأمین کند و آیا با معدن کوچک هم که مردم دارند دولت یعنی اداره صنعت يك نطیبات و دستور المصلحاتی میدهد که آنها معدن را خراب نکنند زیرا بنده شنیدم این ها بدون قاعد و دستورالعمل علمی عمل میکنند و ممکن است يك معدن خوبی که داریم از میان ببرد و البته این قضیه هم به ثلثت عاید میشود و هم با شتخاص. پس بایشی اداره صنعت اینها را متذکر کند و بایشی نطیبات و دستورات بدهد این هم يك قسمت و از این گذشته هر قدر ذغال سنگ کم استخراج شود و گران باشد فقرا' قدرگداز نمی نامی شود. این ها را باید کاملاً اداره صنعت د نظر بگیرد. اگر در این زمینه اطلاعاتی دارند ممکن است برای اطلاع بنده و سایر همکارانم فرمایند.

رئیس کل صنعت (آقای فرخ) - برای استعمار خاطر مخزن و روشن شدن ذهن آقایان بطور خلاصه عرض میکنم: کلیتاً عمل مادن ذغال سنگ را باید دو قسمت کرد. یکی عمل سطح الارضی است که باجمال در ایران معدول بوده که يك اشخاص متفرقه میرند يك پاهالهای را می کندند و ذغال سنگ استخراج میکنند به آب که می رسند آنجا را ول بگیرند و يك جای دیگر را می کنند. این عمل اگر هم خوب باشد تا یکی دو سال دیگر بیشتر نمی تواند ادامه پیدا کند. یکی دیگر عمل تحت الارضی است و مطابق اصول علمی است و يك مخارج بهیتر می لازم دارد. تنها معدنی که روی این اصل عمل شده معدن شمشک است که از ۱۳۰۷ دولت عمده کرده و يك توپهای خنق شده و باید افلا' دوهزار متر دیگر هم حفر شود. ولی علت این که ذغال کم استخراج شده در قسمت معدن شمشک این است که آلات و ادواتی که امروز برای مادن امروزه در دنیا معمول است ما نداشتهیم. اسمال در نهایت جدیدی که اداره صنعت کرد ما در حدود دو هزار و سیصد و چهارصد خروار تو اسمد از معدن شمشک ذغال استخراج کنیم و این هم حداکثری است که در تاریخ معدن شمشک استخراج شده است که در مدت ۶ ماه و نیم مقدار دو هزار و سیصد چهار صد هزار خروار ذغال استخراج شود. ولی در همان اجدای تأسیس اداره صنعت راپورنی برض دولت رساند و مورد توجه ما واقع شد که ما محتاج دانیم بخرید آلات و ادوات علمی برای معدن شمشک و از این جهت است که اسمال ۶۵۰ هزار تومان برای این عمل منظور شده است ولی خود این کار افلا' یکسال. یکسال

بیش برای مقدمات و عملیات و وقت لازم دارد تا ما به آن نتیجه که آقای روحی فرمودند برسیم. در ۱۳۱۱ اداره صنعت فقط می تواند حداکثر سیست هزار خروار ذغال استخراج کند. و این مقدار ذغال برای احتیاجات کارخانجات که خود ما داریم کافی است. زیرا آنچه در خروار خروار برای کارخانهای کرج و کربکوک لازم داریم و پنج هزار خروار هم برای سایر کارخانجاتی که داریم ولی برای استحضار خاطر آقایان عرض میکنم که معدن شمشک تکاف احتیاج ذغال سنگ طهران را نمی دهد. يك شی هم در مجلس شورای ملی

بروز حضور آقایان رساندم که چهل و یک مدین در طهران و اطراف آن کار می‌شود که در ۱۳۱۰ تا اول اسفند چهل هزار و سیصد خروار ذغال سنگ مطابق استانتیپتک فعلی از آن مادن ذغال استخراج و بپنر طهران وارد شده است. ولی یک چیز دیگر را تصدیق فرمایند که حالا مصرف ذغال چند برابر شده است. چنانچه در ۱۳۰۹ مصرف ذغال سنگ ۳۵ هزار خروار بود و امسال چهل هزار خروار شد. و البته امسال بقدری که اداره کل صناعت عهددار باشد بکسانی که تمندی امر مادن هفتت کمک فکری خواهد نمود و شاید نایک حد مختصری هم کمک مهنتری خواهد کرد بآنکه بژوآند و پیشتر استخراج کنند عمل عمده ما

هن آتیمه است که آلات و ادوات علمی را امسال وارد کنیم و شروع کنیم بعمل مدین ششگانه. و البته در سال ۱۳۱۲ و ۱۳۱۳ شاید صد هزار تن بلکه پیشتر ما بژوآند ذغالسنگ استخراج کرده باشیم ولی گرانی ذغال را آقایان بدانند که مربوط بقدست ذغال نیست بلکه مربوط بقدست حمل و نقل است در حالک اروپا که قیمت ذغال بدرجات اذراثر از این جا است بواسطه این است که باقیم قاله و وسایل قالیه امروزه حمل میکنند ولی وقتی که ما در این جا با چنبارها و وسایل فعلی امروزه که داریم بخواهیم حمل کنیم از این اذراثر تمام نمی‌شود. این امور را آقایان تصدیق می‌فرمایند که تدریجی است. امسال دولت دویست هزار تومان برای مدین ششگانه منظور کرده ولی باین نمی‌شود سیاقه را تأمین کرد. و در آبه البته باید بشود. در قسمت اسفهان هم هفت تن ماه است یعنی از وقتی که اداره صناعت تأسیس شده است امیدواری کامل داریم که امسال در اسفهان و در بافق ذغالسنگ را معقول شویم و استخراج کنیم ولی این را آقایان باید بخواطر داشته باشند که امر مدین یک امر سریع الحصولی نیست. یک امتحانات بدوی دارد. امتحانات علمی لازم دارد و بعد در قسمت قنیش و علیش پانزده یک مملکت دارد در حال امیدواریم در آبه نزدیک الشافق منظور آقایان کاملاً تأمین شود.

میرزا سید احمد خان اعتبار - در این ذلوی که پیشهاد شده و قرصه را که اداره کل صناعت از بانک میکده برای استرداد این قرصه محل و مدت پیشینی شده و معلوم نیست این قرض را که اداره صناعت میخواهد از بانک ملی بگیرد بچه وسیله و در چندین بر میگردد و این قرض را در میکده این بود که بنده خواستم از آقای رئیس کل صناعت توضیح بخواهم که برای پرداخت این قرض چه فکری کرده‌اند و در چه مدت می‌تواند بدهد؟ و اگر بخواهد استرداد شود باید در متن قانون دداین باب ذکر می‌شود که معلوم باشد این قرض را در بچه ترتیب استرداد میکند و معلوم باشد که تا چه وقت و بچه ترتیب و در چند مدت اصل و فرع این را خواهد پرداخت.

رئیس کل صناعت - این موضوع صحیح است دینت هم در فراکسیون صحبت شد و فرار شد که پیشهادش بود بنده هم قبول کنم و این موضوع در ضمن مذاکره کارخانه البته استهلاك خواهد شد و از کلیه فوائد آن استهلاك می‌شود.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است
رئیس - پیشهادی از آقای دکتر حاهری رسیده قرائت میشود

پیشنهاد آقای دکتر طاهری
پیشنهاد میشود در آخر ماده اضافه شود و از عواید حاصله مسزود دارد.

دکتر طاهری - این همان موضوعی است که آقای اعتبار تذکره دادند در فراکسیون هم که این لایحه مطرح شد مذاکره شد و قرار شد که در لایحه مقید شود (در قانون) که پس از آنکه استقرارش را کردند از عواید حاصله این وجه را مسزود دارند. این است که پیشنهاد کردم در آخر ماده اضافه شود که از عواید حاصله مسزود دارند.

رئیس کل صناعت - بنده موافقم.
رئیس - پیشنهاد آقای اعتبار تقریباً باین مساوی است.
پیشنهاد آقای اعتبار

بقره ذیل را باده واحده پیشنهاد میکنم: اداره کل صناعت مکلف است اصل و فرع قرض مزبور را از عواید و منافع حاصله کارخانه قند سازی استهلاك مسزود دارند
رئیس - آقای رئیس کل صناعت در آبه دوی پیشنهاد نظر بن بکدام است

رئیس اداره صناعت - دوباره تکرار فرمایند.
پیشنهاد آقای دکتر طاهری که سابقاً قرائت شده بود: پیشنهاد میشود در آخر ماده اضافه شود و از عواید حاصله مسزود دارند.

پیشنهاد آقای اعتبار که عمداً خوانده شد

بقره ذیل را باده واحده پیشنهاد میکنم: اداره کل صناعت مکلف است اصل و فرع قرض مزبور را از عواید و منافع حاصله کارخانه قند سازی استهلاك مسزود دارند.
رئیس کل صناعت - در ۱۳۱۱ مافرعاً البته خواصیم دادولی اصل را از اول ۱۳۱۲. ولی به بقیده بنده بهتر این است که نوشته شود فرع اینرا در سال ۱۳۱۱ و اصل را در ۱۳۱۲ از اضافه عایدات استهلاك مسزود دارند

رئیس - آقایان پیشنهاد کنندگان موافقت میکنند باین طور تنظیم شود.

دکتر طاهری - بل موافق هستم.
رئیس - آقای اعتبار هم همینطور؟
اعتبار - بل

رئیس - پس آقای فرخ خودتان تنظیم کنید و بفرستید. (پس از تنظیم و تقدیم پیشنهاد به مقام ریاست) پیشنهاد را بنظور توافق کرده‌اند: اداره صناعت مکلف است فرع قرض مزبور را در ۱۳۱۱ و اصل و فرع آرا از عواید سال ۱۳۱۲ به بعد استهلاك بپردازد.

(یعنی از نمایندگان - صحیح است)
رئیس - پیشنهاد دیگری رسیده است از آقای تقی الاسلامی.
پیشنهاد آقای تقی الاسلامی

بنده بقره ذیل را باده واحده پیشنهاد میکنم.
بقره - دولت مکلف است از اول فروردین ۱۳۱۱

برای کلیه اموری که محتاج بایستخدام و کثرت اشخاص متخصص فنی و غیر فنی می‌باشد خصوصاً برای کارخانه‌های جدید تأسیس سند سازی کرج و کهریزک از التیاع بقیه ایران بایستخدام و کثرت نمایند مگر این که پس از تصحیح و اعلان در جریان از اتباع ایران کسی برای انجام عمل مزبور پیدا بشود در این صورت قطع دولت در استخدام متخصصین خارجی با ملاحظه صرفه جوئی مجاز خواهد بود

تفه الاسلامی - البته خاطر آقایان بسوقی است در این اواخر در تمام دنیا بواسطه این که بیکار زیاد دارند از اتباع خارجی جاوگیری میکنند و نمی‌گذارند در آن ممالک کار کنند. خیلی ایرانیها هستند که در روسی و بران و خیلی جاها دارای کارهای خیلی بیست بوده‌اند و آنها کار نمی‌کنند بواسطه این که از اهالی ممالکشان بیکار بوده‌اند است. اما را از کار خارج کرده‌اند ولی بنده نمی‌دانم چطور آنها را در ایران و ادارات دولتی و ملی خودشان بکار مای و سایر ادارات اشخاص خارجی را استخدام میکنند حتی برای ماشین نویسی و کارهایی که هیچ تخصص لازم ندارد از خارجیها استخدام کرده‌اند در صورتیکه ایرانیهای بی‌کار هستند این یکی - دوم این که این جا دو سه نفر مهندسی متخصص دارند که دیپلم دارند اگر می‌خواهید یک اداره فنی که این جا حاضر است در وزارت طرق و شوارع هست در وزارت معارف هست که دیپلم‌ها را ملاحظه میکند چندین نفره بنده توسط بانک ملی وزارت طرق پیشنهاد کردم و گفتند که این اقا مستخدمین این مهندسی ایرانی را بیابورید آنچه استخدام کنید کار کنند. همیشه عمر آوردند که ما هر وقت کارخانه می‌گیریم آن صاحب کارخانه از ما قول گرفته که خودشان مهندسی بفرستند. اینها هم کارخانه می‌فرستند هم پول می‌گیرند هم اشخاصشان را اینجا جاب میکنند در صورتیکه خیلی از ایرانیها هستند که اینجا بیکار هستند آقای وزیر مایه هم اینجا تشریف دارند. این ایرانیهای بدبخت را اقل بیابورید که با آنها با پولی برسند.

رئیس کل صناعت - فرمایش آقا کاملاً صحیح و منطقی

است و هیچ ایرانی را نمی‌تواند که در یک اموری که منحصراً دارد برود از خارج استفاده کند ولی در اینجا دو مسئله است که قابل دقت و تعمق است. اولاً تخصص فقط بودن در اروپا کافی نیست. خصوصاً در قسمتهای industrie اندوستریری و صنعتی. زیرا صنعت قدمت مشکلی است مخصوصاً قسمت قند که یکی از قسمتهای Complicated کومپلیکه و بسیار مشکل صعب است کلبه‌ه هنوز شنیده‌ام کسی در این باب تخصص داشته باشد البته اگر داشته باشد باید رسید رسیدگی کرد و وقت کرد و خصوصاً بنده با پیشنهاد ایشان از این قسمت نمی‌توانم موافقت کنم زیرا ما کارخانه‌هایی که می‌خریم با آنها شرط می‌کنیم که منحصراً و مهندسین کارخانه بیایند و کارخانه را سوار کنند و تعمیر کنند حتی دو محصول هم باید برداشته شود. بعد از آنکه نام اینکارها شد و خوب شد و تحویل داد اوقات فقط سوم پولش را می‌توانیم بپردازیم در این صورت تصدیق خواهد فرمود که در سنوات ۱۳۱۱ و ۱۳۱۲ ما احتیاجی به منحصراً برای کارخانه قندسازی نداریم و البته اگر یک همچو منحصراً بپایند قلمبی است که ما از او استفاده خواهیم کرد. و از طرف دیگر هم ما

(چند قری برخاستند)

رئیس. قابل توجه شد. رأی بگیریم. با داد واحد بایشان آقایان اعتبار و دکتر طاهری بپرسی که آقای رئیس کل ساعت تنظیم و بین آقایان توافق حاصل شد.

(اخذ و استخراج آراء بعمل آمد. هفتاد و سه ورق سفید تعداد شد)

رئیس. عدد حاضر ۸۹ با اکثریت هفتاد و سه رأی تصویب شد.

(۷- موقع جلسه بعد. ختم جلسه)

رئیس. اگر تصویب می‌فرمایند جلسه را ختم کنیم (صبح است) جمله آینده پنجشنبه ۲۶ اسفند سه ساعت قبل از ظهر دستور لوابیح موجوده (صبح است) (مجلس شش ساعت و ربع از ظهر ۱۳ دقیقه ختم شد) رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

بودجه یکساله ۱۳۱۱ مملکتی

ماده واحده - مجلس شورای ملی بودجه سال ۱۳۱۱ مملکتی را (با استثنای موارد حوالاً قلمبه از نظر جنوب از بابت سال ۱۳۱۱ میلادی که در سال ۱۳۱۱ وصول و پس از وضع ده هزار لیره از آن بقیه بحساب ذخیره مملکتی منظور خواهد شد) مطابق صورت ضمیمه که از حیث عایدات مبلغ چهارصد و بیست و یک ملیون و چهار صد هزار (۴۲۱ ۴۰۰ ۰۰۰) ریال و هفتاد و هشتاد و هفت هزار (۷۸۷ ۰۰۰) لیره و از حیث مخارج مبلغ چهار صد و بیست و یک ملیون و سیصد و نود و نه هزار و هشتصد و هفتاد (۴۲۱ ۳۹۹ ۸۷۰) ریال و چهار صد و هفت هزار و یکصد و هفتاد و شش (۴۰۷ ۱۷۶) لیره بالغ می‌باشد. تصویب و بوزارت عالی اجازه میدهد که مخارج ثبته ماهیانه مملکتی را هم از حقوق و مصارف از ابتدای سال ۱۳۱۱ در حدود اعتبارات موصوبه در صورت ضمیمه و مطابق بودجه های تفصیلی ۱۳۱۰ تا حدیکه اعتبارات موصوبه بودجه های مزبور ضمن بودجه های ۱۳۱۱ نیز منظور شده باشد بپردازد تا وقتیکه بودجه های تفصیلی ۱۳۱۱ (که باید تا آخر فروردین ماه سال مزبور به مجلس تقدیم گردد) بکیسیون بودجه مجلس ارجاع شود و مادامیکه بودجه های تفصیلی از تصویب کیسیون ننگشته مخارج مزبور را مطابق بودجه های پیشینهای و پس از تصویب کیسیون بر طبق آنچه تصویب شده بپردازد. پرداخت مخارج مزبور از اول سال ۱۳۱۱ مملکتی موکول به تقدیم بودجه های تفصیلی به مجلس شورای ملی خواهد بود پرداخت وجهی بابت اعتبارات مخارج ثابت اسبابه و مخارج غیر ثبته منظوره در بودجه وزارتها و ادارات (استثنای مواردیکه نظیر موارد مذکوره در قانون موصوبه ۱۴ دیماه ۱۳۱۰ بوده باشد) موکول تصویب بودجه ها از طرف کیسیون بودجه خواهد بود.

تبصره - از مبلغ اعتباریکه برای سرمایه بانک فلاحی در صورت ضمیمه منظور شده مبلغ ۱۷۵۰۰۰۰ ریال بازاره کل صنعت برای خرید سهام کارخانه قند کهریزک که فعلاً متعلق فلاحی است داده خواهد شد و در صورت فروش سهام مزبور از طرف اداره کل صنعت باید حاصل فروش باز با اعتبار منظور برای بانک فلاحی برگردد.

این قانون که مشتمل بر یک ماده و صورت ضمیمه است در جلسه ۲۲ اسفند ماه یک هزار و سیصد و هشتاد و شش تصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

اسامی رأی دهندگان - آقایان: میرزا محمد حسین نواب - فتح الله خان قزوینی - دکتر معاهد الله خان سیسی - دیربهرای دکتر شبلی - مهدوی - حاج محمد رضا عیباتی - دسکدر طاهری - احتشام واده - سهرابخان ساکینان - طهرانوسی - طهرانی - نفع الاسلامی - مسعود شبلی - افغسی - میرزا اسماعیل نقیه - ابوالحسن خان یزدا - امیر دولتخانه - پوردهری - پندادر - درانی - وهاب زاده - گلزارویی - امیر ایرانی - قرآقرق او - امیری - طیفان اعظم زنگنه - ملک زاده آملی - یونس آق وهاب زاده - جدیری مسعودی خراسانی - سید محمد محیط - هزار جری - اسدی - دستکتر شیخ - دسکدر سنگ - حاج میرزا حبیب الله امین - مولوی - روحی - احتیاری - محدثی خان اسفند - دهمانی - رهنا - حاج حسین آقا مهدوی - دستکتر امیر اعظم - آغوش زاده - ملک مدنی - دادور - مقدم - محدثی میرزا دولتخانه - سید میر مهدیخان لاهی - اسکندری - اسدول خان قنطاری - سید محمد - مرتضی لیلان بیان - وهبری - بهمن جهانمندی - حاج میرزا حسین خان قاضی - زودی - شریفی - کفیرو شاعرخ - طلائع خان - میرزا یاسی - حکمت محمد علی میرزا دولتخانه - قرشی - میرزا محمد طیفان تربت - توسی - محمد ناصر خان قنطاری - خواجوی - یوز احمدی - میرزا محمد خان صلاری - یات ماکر - میرزا علی چلبی - سید کامران یزدی - طایفانی وکیلی - دستکتر لندن - انور - فهدی - مهر فرزند - متضدی - حاج میرزا حسن خان اسکندری

قسمت اول - عایدات

فصل	ماده	شرح	ریال	ایره
۶	۱	سهم و منافع دولتی		
	۱	منافع سهام دولتی از بانک ملی	۶۰۰ ۰۰۰	
	۲	منافع وجوه دولتی در حساب ها	۳۰۰ ۰۰۰	
۷	۳	عایدات نقد کرج	۴ ۰۰۰ ۰۰۰	
	جمع			۴ ۶۳۰ ۰۰۰
	خالصجات و مآدن و غیره			
۸	۱	خالصجات	۱۹ ۰۰۰ ۰۰۰	
	۲	مآدن	۱ ۷۰۰ ۰۰۰	
	۳	چنگل ها	۶۵۰ ۰۰۰	
	۴	شیلات داخلی	۴۰۰ ۰۰۰	
	۵	عایدات شمشک	۵۰۰ ۰۰۰	
	۶	عایدات تذکره	۱ ۵۸۵ ۰۰۰	
جمع			۲۳ ۸۳۵ ۰۰۰	
۹	عوارید احتمالی از وجوه مخصوصه			
	۱	صدی سه مخارج وصول مالیات راه و انحصار نقد و چای	۲ ۸۰۰ ۰۰۰	
	۲	سهم معارف از مالیات راه	۲ ۶۰۶ ۶۰۰	
	۳	سهم صحیه از مالیات راه	۷۲۴ ۱۳۰	
	۴	سهم صحیه از عایدات بندری	۱۵۰ ۰۰۰	
۵	عایدات پوست بره	۸۰۰ ۰۰۰		
جمع			۷ ۰۸۰ ۷۳۰	
۱۰	مطالبات دولت			
	۱	کارخانه پارچه بافی آسپهان	۳۵۹ ۳۰۰	
	۲	کارخانه نسج ریسی مرحوم صنیع الدوله	۳۰ ۰۰۰	
	۳	بدهی ارزاق	۲ ۵۰۰ ۰۰۰	
۴	مطالبات منفرقه دولت	۳۰۰ ۰۰۰		
جمع			۳ ۱۸۹ ۳۰۰	
۱۱	نجاس شورای ملی			
	۱	عوارید مطبوعه و باغ بهارستان	۵۰۰ ۰۰۰	

فصل	ماده	شرح	ریال	ایره
۱	مالیات مستقیم			
	۱	الف - مالیات املاک مزروعی	۵۰ ۰۰۰ ۰۰۰	
	۲	ب - بقایای مالیات فوق	۵ ۰۰۰ ۰۰۰	
	۳	ج - بازخرید مثال خالصجات انتقالی	۵۰۰ ۰۰۰	
۲	۱	مالیات پرشر کتھا و تجارت و غیره	۱۰ ۰۰۰ ۰۰۰	۲۰۰ ۰۰۰
	۲	حقی الثبت اتو موبیل و غیره	۶ ۰۰۰ ۰۰۰	
	۳	منفرقه مستقیم	۵۰۰ ۰۰۰	
جمع			۷۲ ۰۰۰ ۰۰۰	۲۰۰ ۰۰۰
۳	مالیات غیر مستقیم			
	۱	فنیایج	۶ ۰۰۰ ۰۰۰	
	۲	وسومات	۱۰ ۰۰۰ ۰۰۰	
	۳	منفرقه غیر مستقیم	۳۵۰ ۰۰۰	
جمع			۱۶ ۳۵۰ ۰۰۰	
۴	حقوق گمرکی			
	عوارید انحصاری			
	۱	عوارید تجاری نقد و شکر	۷۴ ۷۱۴ ۵۳۰	
	۲	عوارید تجاری کبریت	۲ ۵۴۰ ۰۴۰	
۵	۳	انحصار تریاک	۲۰ ۰۰۰ ۰۰۰	۵۰۰ ۰۰۰
	۴	انحصار دخانیات	۴۱ ۴۰۰ ۰۰۰	
	۵	عوارید فنیاکوی آسپهان (بابت صادرات)	۶۰ ۰۰۰	
جمع			۱۴۸ ۶۵۴ ۵۷۰	۵۶۰ ۰۰۰
۵	عوارید امتیازات			
	۱	حقی الامتیاز تلنون	۱۰۰ ۰۰۰	
	۲	خالک سرخ	۱۰۰ ۰۰۰	
	۳	وعایدات دولت از کپانی شیلات	۴ ۵۰۰ ۰۰۰	
	۴	منافع سهام دولتی از نقط جنوب	۱۵ ۰۰۰	
	۵	حقوق کبیر غلط جنوب	۲ ۰۰۰	
۶	فسدی از عوارید حقی الامتیاز غلط جنوب که بمآبدات عمومی منتقل میشود	۱۰ ۰۰۰		
جمع			۵ ۰۰۰ ۰۰۰	۲۷ ۰۰۰

فصل	ماده	شرح	ریال	لیره
۱۱		<u>وزارت عدلیه</u>		
۱		عواید عمام	۴ ۰۰۰ ۰۰۰	
۲		عواید مامورین صلح و نمایندگی یار که ها	۹۰ ۰۰۰	
۳		عواید ثبت اسناد و املاک	۱۱ ۰۰۰ ۰۰۰	
۴		عواید متفرقه	۱ ۰۰۰	
		جمع	۱۵ ۰۹۱ ۰۰۰	
۱۲		<u>وزارت مالیه</u>		
۱		عواید شانسلری کرک	۱ ۴۰۰ ۰۰۰	
۲		عواید سرب و مهر کرک	۸۰۰ ۰۰۰	
۳		عواید انبارداری کرک	۳ ۹۰۰ ۰۰۰	
۴		عواید متفرقه کرک	۲ ۰۰۰ ۰۰۰	
۵		عواید متفرقه وزارت مالیه	۱ ۰۰۰	
		جمع	۸ ۱۰۱ ۰۰۰	
۱۳		<u>وزارت داخله</u>		
۱		عواید متفرقه نظمی	۲۰ ۰۰۰	
۲		عایدات تذکره اقامت اتباع خارجه	۱۰۰ ۰۰۰	
۳		سجیه	۸۰ ۰۰۰	
۴		سجل اجوال	۲۰ ۰۰۰	
۵		متفرقه وزارت داخله	۵۰۰	
		جمع	۲۲۰ ۰۰۰	
۱۴		<u>وزارت امور خارجه</u>		
۱		عواید متفرقه	۵۰۰	
۱۵		<u>وزارت پست و تلگراف</u>		
۱		پست	۶ ۲۴۰ ۰۰۰	
۲		تلگراف و تلگراف بی سیم	۸ ۵۹۰ ۰۰۰	

فصل	ماده	شرح	ریال	لیره
		متفرقه	۱ ۰۰۰	
		جمع	۱۴ ۹۲۱ ۰۰۰	
۱۶		<u>وزارت معارف</u>		
۱		عواید مدارس	۴۰۰ ۰۰۰	
۲		عواید متفرقه	۱ ۰۰۰	
		جمع	۴۰۱ ۰۰۰	
۱۷		<u>وزارت طرق</u>		
		عواید متفرقه	۲۵۰	
۱۸		<u>اداره کل تجارت</u>		
۱		عواید تمیر	۲ ۵۰۰	
۲		عواید حاصل از اجراء قانون اوزان و مقادیر	۱ ۰۰۰ ۰۰۰	
۳		عواید متفرقه	۲۰۰	
۴		اطاق تجارت (صدی بک و غیره)	۱۰۰ ۰۰۰	
		جمع	۱ ۱۰۲ ۷۰۰	
۱۹		<u>اداره کل فلاحه</u>		
		عواید مؤسسات	۲۴ ۴۰۰	
۲۰		<u>اداره کل صناعت</u>		
۱		عایدات مدارس صنعتی	۲۵۰ ۰۰۰	
۲		عایدات تأسیسات صنعتی که از طرف اداره کل صناعت اداره میشوند	۲۴۰ ۰۰۰	
۳		عایدات متفرقه	۲۵۰	
		جمع	۴۹۰ ۲۵۰	
		جمع کل	۱۴۱ ۰۰۰ ۰۰۰	

شماره	شرح	ریال	پهلوی
۱	وزارت دربار و دفتر مخصوص شاهنشاهی	۱۱۶ ۶۱۰	۰
۲	مجلس شورای ملی	۶ ۴۲۰ ۰۰۰	
۳	اعتبار انتخابات دوره نهم	۱ ۳۰۰ ۰۰۰	
۴	ریاست وزراء	۶۹۲ ۰۰۰	۱۱۲
۵	<u>وزارت جنگ</u>		
۱	وزارت جنگ و خرج سفر و مخرج تحصیل مأمولین وزارت جنگ	۱۰۴ ۰۷۹ ۹۸۰	۲۱ ۰۰۰
۲	و بحریه و حقوق و مخارج مستخدمین خارجی لشکری و بحریه و تنکیلات امنیه مملکتی	۴۱ ۵۱۰ ۰۰۰	
۶	<u>وزارت داخله</u>		
۱	وزارت داخله	۰ ۴۴۴ ۲۴۰	
۲	تنکیلات نظمیہ مملکتی	۲۱ ۴۰۰ ۰۰۰	
۳	اعتبار اسناد اذقراض نظمیہ بابت مخارج محبس راجع به سال ۱۳۱۰	۸۰ ۰۰۰	
۴	سجده کس مملکتی	۶ ۹۵۱ ۸۸۰	۴ ۳۳۴
۵	احصائیه و سجل احوال کل مملکتی	۴ ۹۶۰ ۰۰۰	
۶	نظام وظیفه	۲۵۰ ۰۰۰	
۷	ساختن محاسبات	۳۰۰ ۰۰۰	
۸	بنای عمارت نظامیہ مرکزی	۱ ۰۰۰ ۰۰۰	
۷	<u>وزارت عدلیه</u>		
۱	وزارت عدلیه	۱۱ ۱۹۵ ۵۰۰	۱ ۶۶۲
۲	ثبت اسناد و املاک	۶ ۵۰۰ ۰۰۰	
۳	اعتبار تکمیل عمارت وزارت عدلیه	۱۵۰ ۰۰۰	
۴	اعتبار بنای توفیق گاهها در طهران	۲۰۰ ۰۰۰	
۵	حق ماورین صلح و بیابانگی بارکها (در حدود عایدات)	۹۰ ۰۰۰	

شماره	شرح	ریال	پهلوی
۸	<u>وزارت امور خارجه</u>		
۱	وزارت امور خارجه	۲ ۹۷۰ ۶۸۰	۹۸ ۸۸۱
۲	کمیسیون سرحدی	۵۰۰ ۰۰۰	
۹	<u>وزارت پست و تلگراف</u>		
۱	وزارت پست و تلگراف	۴۰ ۱۶۰ ۶۱۰	۱۷ ۱۴۱
۲	ساختمان عمارت پست و کمرک	۹۰۰ ۰۰۰	
۱۰	<u>وزارت معارف</u>		
۱	وزارت معارف	۲۰ ۸۰۶ ۴۳۰	۱۴ ۶۶۱
۲	اعزام مأمولین بخارجه	۵۰ ۰۰۰	۸۲ ۲۳۸
۱۱	<u>وزارت طرق و شوارع</u>	۸۲۰ ۰۰۰	
۱۲	<u>اداره کل تجارت</u>		
۱	اداره کل تجارت	۱ ۵۰۴ ۰۰۰	
۲	المطابقای تجارت (در حدود عایدات)	۱۰۰ ۰۰۰	
۳	اعتبار اجرای قانون اوزان و مقادیر	۱ ۰۰۰ ۰۰۰	
۱۳	<u>اداره کل قلاحت</u>	۲ ۲۴۴ ۶۲۰	۷ ۷۸۰
۱۴	<u>اداره کل صناعات</u>		
۱	اداره کل صناعات	۲ ۱۶۶ ۱۴۰	۲ ۷۸۵
۲	مخارج اتفاقی عمل معدن شمشک	۵۰۰ ۰۰۰	
۳	خرید ماشین آلات برای معدن شمشک	۱ ۰۰۰ ۰۰۰	
۴	عمل معدن قراچه داغ	۵۰۰ ۰۰۰	
۵	مخارج اتفاقی کارخانه قند کرج	۵ ۰۰۰ ۰۰۰	
۱۵	<u>وزارت مالیه</u>		
۱	وزارت مالیه بنضام کمرکات و بحریه و مخارج مربوطه باجریا	۴۴ ۲۵۵ ۰۰۰	۱ ۵۰۰
۲	قانون انحصار تجارت	۲۰۶ ۴۸۰	۱۶ ۰۰۰
۲	مخارج مستخدمین خارجی دریه و کمرکات و سایر مؤسسات دوله		

اصل	ماده	شرح	ریال	پهلوی
۳		ساختمان ابنیه مالیه و کمرکی و تجهیز ابنیه مذکوره	۱ ۲۶۰ ۰۰۰	
۴		انحصار دولتی ترابک	۴ ۰۰۰ ۰۰۰	
۵		انحصار دولتی دخانیات	۲ ۰۰۰ ۰۰۰	
۶		اعتبار مخارج تحصیل عوائد تجارت قند و کبریت	۱ ۵۰۰ ۰۰۰	
۷		اعتبار اداری شراپخانه	۳۰۰ ۰۰۰	
۸		مخارج انتظامی مملکتی	۴ ۱۴۰ ۰۰۰	
۱۶		<u>اعتبار دولت</u>		
		الف - مخارج مترقبه و غیر مترقبه	۱ ۵۰۰ ۰۰۰	
		ب - مخارج سزی	۲۰۰ ۰۰۰	
		ج - انعام	۱۰۰ ۰۰۰	
۱۷		<u>اعتبارات تاجیه عمومی</u>		
۱		دبون خارجی دولت	۸۰ ۰۰۰	
۲		وظایف و شهریه و مستمریات	۱۰۸	
۳		حقوق انتظار خدمت مستخدمین دولتی	۲ ۱۱۷ ۶۰۰	
۴		منافع صندوق نقاعد کدوری	۲ ۱۰۰ ۰۰۰	
۵		حقوق کبسر نطق جنوب	۱۲۲ ۳۰۰	
۶		مخارج نگاهداری مسالخها	۱ ۵۰۰	
۷		قرع و حق العمل بانکها و مخارج انتقال وجوه دولتی	۲۰۰ ۰۰۰	
۸		هیئت تفتیشیه مملکتی	۲۵۰ ۰۰۰	
۹		سرمایه بانک ملی از محل سهام دولتی	۶۰۰ ۰۰۰	
۱۰		سهم شیر و خورشیدهای سرخ تیر و روشد از محل عایدات ذبایع	۵۱۹ ۰۰۰	
۱۱		مخارج مربوطه به عماکه و کلیه انفراسات ثبتی و مخارج ثبتی و قضائی و حق الحکیمه و سایر مخارج مربوطه باین قبیل امور و محکومیت های ناشیه از اعمال دائره به تصدی دولت	۵۰۰ ۰۰۰	
۱۲		اعتبار نگاهداری فرق و ریاضت - سلطنتی	۱۲۰ ۰۰۰	
۱۳		حقوق مفتش بانک ملی و مخارج تفتیش	۶۰ ۰۰۰	

اصل	ماده	شرح	ریال	پهلوی
۱۸		<u>مخارج غیر تاجیه عمومی</u>		
۱		اعتبار عمران و نخت قاپو کردن عثمانیه	۱ ۰۰۰ ۰۰۰	
۲		اعتبار دفع آفات از محصولات زراعتی	۱ ۹۰۰ ۰۰۰	
		الف - دفع مایع	۱ ۰۰۰ ۰۰۰	
		ب - دفع سز	۹۰۰ ۰۰۰	
۳		اعتبار تکمیل مویزی	۲۵۰ ۰۰۰	
۴		اعتبار ساختمان مسالخ در قنابلیکه مسالخ نبارند	۲۵۰ ۰۰۰	
۵		دبون داخلی و نهودات دولت	۶۰۰ ۰۰۰	
۶		سرمایه بانک ملی	۵ ۰۰۰ ۰۰۰	
۷		سرمایه بانک فلاحتی	۵ ۰۰۰ ۰۰۰	
۸		مخارج امور مربوطه به کار های کوهستانی نطق جنوب	۷ ۰۰۰	
۹		تعمیرات ابنیه عمومی دولتی	۲۰۰ ۰۰۰	
۱۰		مخارج مربوطه به آبهای سرحدی	۶۰ ۰۰۰	
۱۱		خرید و مخارج نگاهداری جهاز کبری از صید قنچاق	۲۶۰ ۰۰۰	
۱۲		اعتبار پذیرائی های محتمله واردین خارجی	۱ ۵۰۰ ۰۰۰	
۱۳		سرمایه برای معاملات انحصار تجارت قند و کبریت	۲۰ ۰۰۰ ۰۰۰	
۱۴		مخارج پیش بینی نشده ممالکتی	۲ ۵۰۰ ۰۰۰	
		جمع کل مخارج مملکتی	۱۲۱ ۴۹۹ ۸۷۰	۱۰۷ ۱۷۶

خ لاصه

جمع عایدات پیش بینی شده مبلغ ۱ ۲۶۱ ۴۰۰ ۰۰۰ قران و مبلغ ۷۸۷ ۰۰۰ لیره
 جمع مخارج پیش بینی شده مبلغ ۱۲۱ ۴۹۹ ۸۷۰ قران و مبلغ ۱۰۷ ۱۷۶ لیره
 تفاضل عایدات ۱۴۰ قران

این صورت ضمیمه قانون بودجه یکساله ۱۳۱۱ مملکتی بوده و صحیح است رئیس مجلس شورای ملی دادگر

قانون

اصلاح قانون واحد و تقیاس پول

ماده ۱ - در قانون واحد و تقیاس پول قانونی ایران مقصود ۲۲ سکنه ۱۳۱۰ تنبیرات ذیل بهعمل می آید:
 در ماده ۲ - فقره الف بنحو ذیل اصلاح میشود
 - مسکوک طلا - سکه طلای صدریاتی بنام (پهلوی)
 سکه طلای پنجاه ریالی بنام (نیم پهلوی)
 فقره ۲ - راجع به مسکوکات مس حذف میشود
 در ماده ۳ اصلاحات ذیل بهعمل می آید:

فقره ۱ - یک ریال معادل با ۲۳۲۲۳۳۲۳۲۴۲ گرام طلای خالص
 فقره ب - مسکوک طلای پنجاه ریالی با نیم پهلوی دارای ۳۶۶۶۱۱۹۱ گرام طلای خالص است و ضرب
 خانه دولتی باید یک کیلو گرام طلای خالص را بصرف ضرب ۲۳۲۳۳۲۳۲۴۲ عدد مسکوک نیم پهلوی برساند
 فقره ج - مسکوک طلای صد ریالی با پهلوی دارای - ۷۳۲۲۳۲۳۲۲۴۲ گرام طلای خالص است و
 ضربخانه دولتی باید یک کیلو گرام طلای خالص را بصرف ضرب ۱۳۶۶۱۶۷۵ عدد مسکوک یک پهلوی
 برساند.

فقره ۲ - مسکوک نقره نیم ریالی که در داخله مملکت جریان قانونی دارد و نماینده نیم ریالی طلا میباشد
 دارای ۲۰۷ گرام نقره خالص است و ضربخانه دولتی باید یک کیلو مسکوک نقره خالص را بصرف ضرب
 ۹۹۱۶۱۹۱۶ عدد مسکوک نیم ریالی برساند
 فقره ۳ - مسکوک نقره یک ریالی که در داخله مملکت جریان قانونی دارد و نماینده یک ریال طلا میباشد
 دارای ۴۱۶ گرام نقره خالص است و ضربخانه دولتی باید یک کیلو گرام نقره خالص را بصرف ضرب ۴۸۰۹۴۸ و ۹۶۱
 عدد مسکوک یک ریالی برساند

فقره ۴ - مسکوک نقره دوریالی که در داخله مملکت جریان قانونی دارد و نماینده دوریالی طلای
 باشد دارای ۸۲۸ گرام نقره خالص بوده و ضربخانه دولتی باید یک کیلو گرام نقره خالص را بصرف ضرب
 ۱۲۰۷۷۴ عدد مسکوک دوریالی برساند

فقره ۵ - مسکوک نقره پنج ریالی که در داخله مملکت جریان قانونی دارد و نماینده پنج ریال طلا
 میباشد دارای ۲۰۷۴ گرام نقره خالص است و ضربخانه دولتی باید یک کیلو گرام نقره خالص را بصرف
 ضرب ۳۰۹۸۳۲۹ عدد مسکوک پنج ریالی برساند
 فقره ۶ - میزان عیار مسکوکات طلا عیار از نهم در هزار طلای خالص و یکصد در هزار مس است و میزان
 عیار مسکوکات نقره عیار از ۸۲۸ در هزار نقره خالص و ۱۷۲ در هزار مس است
 ماده ۷ بنحو ذیل اصلاح میشود:

برای هیچکس قبول مسکوکات تکلیف بیش از مبلغ ده ریال در تبدیل و معاملات اجباری نیست ولی دوایر
 دولتی از این قاعده مستثنی بوده و هر قدر مسکوک تکلیف بابت مالیات و عوارض داده میشود باید قبول نمایند.
 بانک ملی و شعبات آن نیز به نمایندگی و حساب دولت هر مقدار از مسکوک مزبور را که باها تسلیف نمایند
 تبدیل خواهند نمود.

ماده ۹ - راجع بذخیره مسکوکات ملغی میشود
 در ماده ۱۰ در آخر ماده عبارت « مطابق آیین عملی که دولت تعیین خواهد کرد » حذف میشود.
 ماده ۱۳ ملغی میشود.

ماده ۲ - از اول فروردین ۱۳۱۱ به بعد مسکوکات طلای یک پهلوی و نیم پهلوی و مسکوکات نقره نیم ریالی
 و یک ریالی و دوریالی و ۵ ریالی و مسکوکات تکلیف ۵ دیناری و ده دیناری و بیست و پنج دیناری و اسکناس های
 پنج ریالی و ده ریالی و بیست ریالی و پنجاه ریالی و صد ریالی و هفتاد ریالی که توسط کمیته اسکناس امریکائی در
 ایوروکک مطبوع رسیده است رواج پیدا کرده و دارای اعتبار قانونی برای معاملات خواهد بود.

ماده ۳ - از تاریخ تصویب این قانون ضرب مسکوکات طلای ملغی و مسکوکات نقره ده شاهی و یکقران و دورقران
 و پنجقران و مسکوکات تکلیف یکشاهی و دو شاهی منسوخ میشود ولی مسکوکات مذکوره تا اول مهر ۱۳۱۱ دارای اعتبار
 قانونی بوده و حتی رواج خواهند داشت و پس از تاریخ مزبور اعتبار پول قانونی مملکت از آنها سلب میشود

ماده ۴ - از تاریخ اول فروردین تا اول مهر ۱۳۱۱ هر یک قران نقره و با یک هزار دینار مسکوک تکلیف
 راجع فعلی مساوی با یک ریال نقره بوده و در صورت تقاضا باید فوراً از طرف بانک ملی تبدیل بمسکوک جدید بشود
 ولی پس از اول مهر ۱۳۱۱ مسکوکات نقره قرانی و مسکوکات تکلیف فقط بقیامت فلز از طرف دولت پذیرفته خواهد
 شد است به استثناء آنکه پس از تاریخ اول مهر ۱۳۱۱ باید انجام شود در مقابل هر یکقران یک ریال تأویه میشود

ماده ۵ - بانک ملی برای مدت ده سال از تاریخ تصویب این قانون اجازه انحصاری انتشار اسکناس های
 مذکوره در ماده ۲ که بملأ باید بود و لیون ریالی بالغ و بشود و انکار نمیکرد و پس از افضای ده سال در صورتیکه مطابق
 قانون مخصوص حق انحصاری مزبور ملغی نشود برای ده سال دیگر تجویز خود تمدید خواهد شد و همین ترتیب برای
 دوره های ده ساله عمل خواهد شد

تعداد اسکناس های مذکوره شرح ذیل است

اسکناس پنج ریالی	چهار میلیون ورقه	اسکناس ده ریالی	دو میلیون ورقه
اسکناس بیست ریالی	یک میلیون ورقه	اسکناس پنجاه ریالی	دویست هزار ورقه
اسکناس صد ریالی	یکصد هزار ورقه	اسکناس پانصد ریالی	بیست هزار ورقه

چهارم هفت میلیون و سیصد و بیست هزار ورقه بیانیک ملی اجازه داده میشود که علاوه بر نود میلیون ریالی اسکناسهای
 مذکوره در فوق دویست و پنجاه میلیون ریالی اسکناس دیگر که در ضمن آن باقی اسکناس هزار ریالی خواهد بود
 مطبوع کرده و بجز این مقدار باقی ترتیب میزان کل اسکناسهای در جریان مبلغ ۳۱۰ میلیون ریالی خواهد کردید
 ماده ۶ - دولت مکلف است که لااقل بمیزان صدی شصت اسکناسهای رایج مسکوک نقره در جریان داشته باشد.
 ماده ۷ - میزان مسکوک تکلیف پنج دیناری و ده دیناری و بیست و پنج دیناری که در جریان باید باشد
 نباید از نود میلیون ریالی تجاوز نکند و ضرب اضافی مسکوکات مذکوره در هر موقع منوط بقانون مخصوص خواهد بود

ماده ۸ - دولت مکلف است که معادل مبلغ کل اسکناسهای منتشره و مسکوک نیکل ذخیره که عبارت از مسکوک و شمش طلا و مسکوک و شمش نقره و اسماخ خارجی عا.ا.کی که خرید و فروش و صدور و معاملات طلا در آنجا آزاد باشد موجود داشته باشد اقسمت از ذخیره مذکور که در جریان باشد در بانک ملی به امانت گذارده میشود بانک مزبور قسمت شش و نقره را در ایران و قسمت اسماخ خارجی را بر طبق تعلیمات کمیته هیئت دولت در بانکهای درجه اول خارجه نگاهداری خواهد نمود.

ماده ۹ - برای نظارت در ذخیره مذکور در ماده قبل هیئت مخصوصی مرکب از ۷ نفر بشرح ذیل :
 از طرف مجلس شورای ملی دو نفر از نمایندگان - از طرف هیئت وزراء بکنفر - مدعی الموم دیوان عالی تمیز - رئیس بانک ملی - خزانه دار کل - مفتی دولت در بانک ملی مأموریت خواهند داشت که ماهی یک مرتبه بودجه و حساب ذخیره مزبور رسیدگی کرده و رایزریکه حاکی از مبلغ اسکناسهای در جریان و مسکوکات طلا و نقره و نیکل و شمش های طلا و نقره و اسماخ موجوده تهیه و تنظیم نموده و بدولت بدهند رایزریهای مزبور از طرف دولت برای اطلاع عامه منتشر خواهد گردید مدت مأموریت دوفتر نمایندگان مجلس شورای ملی و نماینده هیئت دولت یکسال بوده و در اولین جلسه مجلس شورای ملی و هیئت وزراء در ادای بیست و سه هزار و در آئین مجلس شورای ملی باشد در اولین جلسه که مجلس شورای ملی رسمی میشود انتخاب خواهند شد.

ماده ۱۰ - بانک ملی اجازه داده میشود که تا اعاده اوضاع عادی اقتصادی و استقرار تمدن تأدی باطلا و یا اسماخ خارجی در روی پایه طلا در سایر ممالک که بواسطه بحران عمومی حاصل شده است از تأدی مسکوک طلا و یا شمش طلا و یا اسماخ خارجی در مقابل مسکوکات نقره و یا اسکناسهای منتشره خود داری نماید ولی بانک ملی مکلف خواهد بود که در طهران بدون محدودیت و در ولایات در حدود ذخیره مسکوک نقره خود در هر موقع که کسی تقاضا بکند بلا تأخیر اسکناسهای منتشره و مسکوکات نیکل را میدل به ریال نقره بپردازد.

ماده ۱۱ - انتشار اسکناس بیش از مبلغ معینه در این قانون اکیداً ممنوع است انتشار اسکناسهای اضافی در هر دفعه منوط با اجازه مخصوص است که باید بر طبق قانون مخصوص تحصیل شود.

ماده ۱۲ - صدور طلا و ورود نقره در هر موقعی که برای احتیاجات مسلم اقتصادی مملکت لازم شود بنوسط بانک ملی و بر حسب اجازه مخصوص هیئت دولت میدل خواهد آمد.

ماده ۱۳ - کلیه کسانی که از قبول پول رایج مملکت استنکاف نمایند ب مجازاتهای معینه در قانون مجازات عمومی محکوم خواهند گردید.

ماده ۱۴ - این قانون پس از تصویب بموقع اجرا گذارده میشود.

این قانون که مشتمل بر چهارده ماده است در جلسه بیست و دوم اسفند ماه یک هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

قانون

اجازه استقرار دو میلیون تومان از بانک ملی برای قیمت ماشین آلات و سایر مخارج مربوطه

به کار خانه لند سازی کرج

ماده واحده - مجلس شورای ملی ب اداره کل صناعت اجازه میدهد مبلغ دو میلیون تومان از بانک ملی فرض

کرده بابت قیمت ماشین آلات لند سازی و کرابه حمل آنها و ساختمان آبیه و سایر مخارج مربوطه به کار خانه لند سازی کرج بدون رعایت مقررات قانون محاسبات عمومی مصرف نماید.

اداره کل صناعت مکلف است فرع فرض مزبور را در سال ۱۳۱۱ واصل و فرع آنرا از عوالت سال ۱۳۱۲ بپرد استیلاً بپردازد.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و دوم اسفند ماه یک هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر